

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Vliv frekvence výměny daňových informací na toky
přímých zahraničních investic do daňových rájů**

**Tax Information Exchange Impact on Foreign Direct
Investments into Tax Havens**

Bc. Jan Rohan

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra obchodu a financí
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jan Rohan

Podnikání a administrativa

Název práce

Vliv frekvence výměny daňových informací na toky přímých zahraničních investic do daňových rájů

Název anglicky

Tax Information Exchange impact on Foreign Direct Investments into Tax Havens

Cíle práce

Hlavním cílem této práce je zjistit, jakým způsobem jsou ovlivňovány toky přímých zahraničních investic plynoucí z České republiky do daňových rájů v závislosti na postupném uzavírání dohod o výměně daňových informací. Cílem bude tedy prokázat a vyčíslit rozdíl v objemu přímých zahraničních investic mezi daňovými ráji, se kterými má Česká republika podepsanou dohodu o výměně daňových informací a se kterými nemá. Dále vyčíslit změnu, která nastane po uzavření dohody.

Metodika

1. Zpracování rešeršní části je provedeno na základě prostudování odborné literatury, jednotlivých zákonů, odborných internetových zdrojů a směrnic Rady EU.
2. Část vstupních dat pro praktickou práci je získána z internetových stránek České národní banky, kde se nachází statistiky objemu přímých zahraničních investic, které jsou vykázány podle jednotlivých let a podle zemí, do kterých plynuly. Další část vstupních dat je čerpána z internetových stránek OECD, kde je seznam zemí, se kterými je podepsána dohoda o výměně daňových informací. Jedním z hlavních zdrojů jsou konzultace s odborníky specializovaných na mezinárodní daňovou spolupráci.
3. Zpracování dat a jejich vyhodnocení je prováděno prostřednictvím Microsoft Excel a ekonometrického programu Gretl.

Doporučený rozsah práce

50 – 60 stran

Klíčová slova

Analýza, karta, student, absolvent, náklad, výnos, projekt, bezkontaktní.

Doporučené zdroje informací

ČNB, Přímé zahraniční investice. [online]. dostupný

z [www:<http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/pzi/>](http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/pzi/)

KRISTOFFERSSON, LANG, PISTONE, SCHUCH a spol.: Tax Secrecy and Tax Transparency part 1, PL Academic Research, 2013, ISBN: 978-3-631-62746-4

KRISTOFFERSSON, LANG, PISTONE, SCHUCH a spol.: Tax Secrecy and Tax Transparency part 2, PL Academic Research, 2013, ISBN: 978-3-631-62746-4

LANG, Michael: Introduction to the Law of Double Taxation Conventions, Linde, Wien 2010, ISBN: 978-3-7073-1714-5

LANG, PISTONE, SCHUCH, STARINGER a spol.: Introduction to European Tax Law on Direct Taxation, 2. vydání, Linde, Wien 2010, ISBN: 978-3-7073-1764-0

MFCR, Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění – 2014. [online]. dostupný z [www:<http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2014/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-16899>](http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2014/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-16899)

OECD, Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes, Peer Review report, [online]. dostupný z [www:<http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/ocd/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-peer-reviews-czech-republic-2012_9789264168800-en#page1>](http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/ocd/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-peer-reviews-czech-republic-2012_9789264168800-en#page1)

Sdělení čj. 251/122 867/2000 k problematice pojmu „místo vedení“ a „skutečný vlastník“. Finanční zpravodaj, 2001, č. 1

SOJKA, Vlastimil. Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. 355 s. Daňová řada. ISBN 978-80-7478-035-6.

TVRDOŇ, Jiří. EKONOMETRIE, 5. vydání, Praha, Česká zemědělská univerzita v Praze, 2013, 228 s., ISBN 978-80-213-0813-0

Úř. věst. L 64, Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS

Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 03. 2015

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Vliv frekvence výměny daňových informací na toky přímých zahraničních investic do daňových rájů" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. 3. 2015

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Lukášovi Moravcovi, Ph.D. za poskytnutí příležitosti zpracovat toto téma. Dále za ochotu, kooperaci a obrovskou nápomoc v průběhu zpracování práce. Poté bych chtěl poděkovat Ing. Petře Bubákové za velkou nápomoc při zpracování ekonometrického modelu a v neposlední řadě bych chtěl poděkovat oddělení mezinárodní spolupráce pro přímé daně na Generálním finančním ředitelství, za poskytnutí odborných konzultací.

Vliv frekvence výměny daňových informací na toky přímých zahraničních investic do daňových rájů

Souhrn

V posledních letech dochází k uvolňování hranic mezi státy díky globalizaci, tudíž jsou minimální nebo téměř žádné bariéry v pohybu osobo či kapitálu. Na jednu stranu to může znít dobře, neboť to mnohé ulehčuje např. v mezinárodním obchodě, avšak na druhou stranu této situace mohou mnozí využít k přesunu kapitálu do daňově preferenčních jurisdikcí. Proto byly zavedeny nástroje pro správce daně. Díky těmto nástrojům, jako TIEAs, Smlouvy o zamezení dvojího zdanění, Směrnice Rady EU, Štrasburské úmluvy, může finanční správa ve spolupráci se zahraničními správci daně doměřit na dani své rezidenty v zahraničí. Na základě výsledků z ekonometrického modelu difference in differences je efekt platných TIEAs významný. U států, u kterých došlo k uzavření TIEAs došlo k 42,8% poklesu českých společností, jejichž vlastníci jsou registrováni v těchto státech. Uzavřením TIEAs mezi Českou republikou a daňově preferenčními státy, vyvolalo u těchto států navýšení PZI do základního kapitálu o 61,2 %. Výsledky odpovídají tomu, že subjekty neupřednostňují pouze daňové plánování, ale také svojí anonymitu před správcem daně.

Klíčová slova: Rezident, nerezident, daň, mezinárodní spolupráce, daňový ráj, daňový únik, poplatník, Smlouva o zamezení dvojího zdanění, TIEA .

Tax Information Exchange Impact on Foreign Direct Investments into Tax Havens

Summary

In the recent years there has been a release of borders between countries thanks to globalization and therefore there are a minimal or almost no barriers to the movement of people and capital. On the one hand this may sounds good, because it many simplifies eg. in international trade, but on the other hand, this situation can be abused by somebody to move the capital to a preferential tax jurisdictions. Due to the above mentioned facts the instruments for tax administrators have been introduced. With these instruments, such as TIEAs, Convention for the avoidance of double taxation, Council Directive EU, Convention on Mutal Administrative Assistance in Tax Matters, financial administrators in cooperation with foreign tax administrations can additionally assess tax its residents abroad. on the basis of results from econometric model difference in differences the effect of TIEAs that are in force is very significant. There was 41,2% drop of czech companies whose owners are registered in states in which has been concluded TIEAs. Concluded TIEAs have caused an increase of FDI into capital by 61,2%. The results correspond to the fact, that the taxpayers do not favor only tax planning, but also their anonymity before the tax authority.

Keywords: Resident, nonresident, tax, international cooperation, tax haven, tax evasion, taxpayer, agreement for avoidance of double taxation, TIEA.

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Cíl a metodika.....	5
3. Teoretická část.....	7
3.1 Základní pojmy a souvislosti mezinárodního zdanění.....	7
3.1.1 Daňový rezident, nerezident a omezená, neomezená daňová povinnost.....	7
3.1.2 Zdroj příjmů.....	10
3.1.3 Aktivní a pasivní příjmy.....	10
3.1.4 Skutečný vlastník příjmů.....	11
3.2 Mezinárodní výměna daňových informací.....	12
3.2.1 Výměna daňových informací na úrovni Evropské unie.....	12
3.2.2 Tax Information Exchange Agreements.....	14
3.2.3 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění.....	15
3.2.4 Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech.....	17
Daňová konkurence.....	19
3.3.....	19
3.3.1 Offshore finanční centra.....	20
3.3.2 Daňová konkurence.....	22
3.3.3 Daňové plánování.....	22
3.4 Přímé zahraniční investice.....	23
3.4.1 PZI podle účasti na majetku.....	23
3.4.2 Formy PZI.....	24
4. Analytická část.....	26
4.1 Vývoj počtu českých firem s registrovanými vlastníky v daňově preferenčních jurisdikcích.....	26
4.2 Dopad dohod o mezinárodní výměně daňových informací na počet společností v daňově preferenčních jurisdikcích.....	28
4.3 Přímé zahraniční investice plynoucí do České republiky.....	36
4.4 Vliv dohod o výměně daňových informací na přímé zahraniční investice do základního kapitálu z daňových rájů do České republiky.....	38
5. Výsledky a zhodnocení.....	47
6. Závěr.....	51
7. Zdroje.....	53
Knižní zdroje.....	53
Internetové zdroje.....	54

1. Úvod

V dřívějších dobách, zejména před rokem 1989 se mezinárodní daňová problematika téměř vůbec neřešila. V zemi fungovaly tzv. pětiletky a podniky byly ve státním vlastnictví. Vysoké tarify a účinné hraniční kontroly velice ztěžovaly, až téměř znemožňovaly, pohyb zboží mezi státy. Jediná výjimka byl pohyb zboží mezi členy Rady vzájemné hospodářské pomoci (RVHP). Kapitál byl téměř bez pohybu přes hranice a občané nemohli pracovat jinde než ve své zemi. To samé platilo i pro podniky, které vykonávaly svoji činnost pouze na území státu.

Koncem 20. století dochází k významné změně podmínek. Prostřednictvím privatizace dochází k převedení státních podniků do soukromého vlastnictví, a také k uvolnění hranic. Dochází k postupnému propojování světových ekonomik a vznikají nadnárodní korporace, které již ztratily svoji národní identitu. Na našem území již funguje mnoho malých i velkých podniků, které vlastní zahraniční vlastníci. Dále dochází k stále intenzivnější participaci České republiky do globalizované ekonomiky, která dovrší vstupem do Evropské unie. Po vstupu do Evropské unie dochází k úplnému uvolnění hranic. Z toho plyne volný pohyb osob, zboží a kapitálu.

Malé i velké podniky na našem území se zahraniční účastí kapitálu bývají mnohdy součástí větších nadnárodních společností, u jejichž manažerů je znalost mezinárodní daňové problematiky nezbytností. Nastává také velká fluktuace zaměstnanců, kteří migrují z jednoho státu do druhého, dále je potřeba řešit přeshraniční investice, dividendy, apod. Proto se subjekty investující do jiného státu neobejdou bez důkladného daňového plánování.

Rychlá a masivní globalizace přinutila jednotlivé státy jednat. Většina zemí chce přilákat kapitál právě do své země, tak se musel vyřešit problém dvojího zdanění. Tato situace zapříčinila vznik pravidel zamezující dvojí zdanění, jejichž principy pochází z první poloviny 20. století. Boj států o investované prostředky se uchýlil k řadě daňovým zvýhodněním a nižším daňovým sazbám. Ne nadarmo se říká, že mezinárodní zdanění je kolbištěm většinou neslučitelných názorů a zdoluhavých sporů, přitom nemusí jít pouze o spory mezi daňovým poplatníkem a finančními orgány.

2. Cíl a metodika

Cíl

Hlavním cílem této práce je zjistit, jakým způsobem jsou ovlivňovány toky přímých zahraničních investic plynoucí z České republiky do daňových rájů v závislosti na postupném uzavírání dohod o výměně daňových informací. Cílem bude tedy prokázat a vyčíslit rozdíl v objemu přímých zahraničních investic mezi daňovými ráji, se kterými má Česká republika podepsanou dohodu o výměně daňových informací a se kterými nemá. Dále vyčíslit změnu, která nastane po uzavření dohody, Štrasburské úmluvy nebo Smlouvy o zamezení dvojího zdanění s daňově preferenčními jurisdikcemi.

Metodika

Práce se skládá ze dvou částí. První část je literární rešerše, která obsahuje teoretická východiska. Jedná se zejména o vymezení základních pojmů, druhy bilaterálních, multilaterálních dohod upravujících spolupráci při výměně daňových informací mezi finančními správami. Tato část je zpracována na základě analýzy sekundárních zdrojů. Jedná se o zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů. Dále Zákon o dani z příjmu, Směrnice Rady 2011/16/EU, internetové stránky odborných portálů, internetové stránky OECD, stránky Ministerstva financí ČR, kde jsou umístěny jednotlivé uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění a v neposlední řadě prostudování potřebné odborné literatury. Veškeré právní úprava je čerpána z Fulsoftu. V další části literární rešerše se nachází charakteristika daňového ráje, která je vypracována na základě publikací OECD a odborné literatury. Poslední část literární rešerše pojednává o druzích přímých zahraničních investic. I tato kapitola je vytvořena podle odborné knižní publikace a pročtených odborných článků.

V druhé části diplomové práce se nachází vlastní praktická část. Ta se dělí na dvě dílčí části. První z částí je vliv Dohod o výměně daňových informací na počet českých firem, jejichž vlastníky je registrován v daňovém ráji. Vliv je vyčíslěn pomocí ekonometrického modelu difference in differences. Vstupní data pro zpracování jsou získána z internetového portálu bisnode. Model je proveden tak, že jsou státy rozděleny do

dvou skupin, které jsou sledovány ve dvou obdobích. Ve skupině treated, ve které jsou státy, které v období „před“ neměly platnou Dohodu o výměně daňových informací a v období „po“ tyto Dohody nabyly platnosti. Druhá skupina je skupina control. Jedná se o skupinu států, které v období „před“ ani „po“ neměly platnou Dohodu o výměně daňových informací, či jiné bilaterální, multilaterální dohody upravující mezinárodní spolupráci v daňových záležitostech. Dále jsou data upravena tak, aby bylo možné odhadnout parametry modelu pomocí Běžnou Metodou Nejmenších Čtverců. Vysvětlovaná proměnná představuje počet českých firem a exogenní proměnné jsou dummy proměnné, které nabývají hodnot 0 a 1, podle toho, jestli se jedná o období „před“, „po“ (proměnná T) nebo treated či control skupinu (proměnná S), nakonec třetí exogenní proměnná vyjadřuje součin výše uvedených proměnných. Následné odhadnutí parametrů proběhlo pomocí programu Gretl. Výsledné hodnoty jsou vloženy do rovnic, díky nimž dochází k vyčíslení vlivu.

U druhé dílčí části analytické práce je sledován vliv uzavírání dohod o výměně daňových informací na držbě podílů v českých společnostech, které jsou vlastněny subjekty, jež jsou registrovány v daňových rájích. Velikost podílu je kvantifikován pomocí přímých zahraničních investic, které uskutečnily subjekty registrované v daňově preferenčních jurisdikcích do českých společností. Vliv je vyčíslen pomocí ekonometrického modelu difference in differences. Data pro zpracování jsou získána ze stránek České národní banky v rámci platební bilance. Jako u předešlého modelu i zde jsou státy rozděleny do dvou skupin, treated a control. Skupiny států jsou sledovány ve dvou období, a to v období „před“ a „po“. Skupina treated obsahuje státy, které v období „před“ nemají platnou žádnou úmluvu upravující výměnu daňových informací a v čase „po“ je již dohoda platná. Ve skupině control jsou státy, které v čase „před“ ani „po“ nemají s Českou republikou platnou žádnou dohodu o výměně daňových informací. Data jsou upravena pro zpracování programem Gretl, kde dojde k odhadu parametrů modelu Běžnou Metodou Nejmenších Čtverců. Výsledné hodnoty jsou vloženy do rovnic, díky nimž dochází k vyčíslení vlivu.

3. Teoretická část

Tato kapitola obsahuje základní teoretické pojmy, které jsou nezbytné k řešení problematice.

3.1 Základní pojmy a souvislosti mezinárodního zdanění

Mezinárodní zdanění upravuje řada národních a nadnárodních pravidel, které jsou aplikovány na transakce mezinárodního charakteru. Povinnosti daňových subjektů jsou primárně upravovány domácími zákony, podzákonnými normami, ale také metodickými pokyny Ministerstva financí, které jsou brány spíše jako doporučení, i když někdy mají normotvorný význam. Jedním ze základních znaků státní suverenity je právo vybírat daně a určovat jejich výpočet a placení. Při vstupu do Evropské unie došlo k jejímu značnému omezení ve prospěch komunitárního práva. Novelou Ústavy České republiky v roce 2002 byl vytvořen prostor pro postupnou harmonizaci jednotlivých principů v daňové oblasti. Harmonizace se převážně týká nepřímých daní. Při ukládání přímých daní je suverenita omezena velice málo a to v rozsahu směrnic. Týká se zdanění mateřských a dceřiných společností v oblasti dividend, licenčních poplatků a zdanění vkladů a úspor. Omezení suverenity při výběru a ukládání daňových povinností není jen na bázi multilaterální koncepce, ale také na základě dvoustranných smluv s mnoha státy po celém světě. Tyto smlouvy jsou uzavírány v oblasti daní z příjmu, z majetku, dědické a darovací a v oblasti mezinárodní přepravy. (Sojka, 2013, str. 11)

3.1.1 Daňový rezident, nerezident a omezená, neomezená daňová povinnost

V mezinárodním zdanění se daňová rezidentura a nerezidentura u fyzických a právnických osob rozlišuje podle Zákona o dani z příjmu (dále ZDP) a podle smluv o zamezení dvojího zdanění. ZDP vymezuje rozsah daňové povinnosti přímo tak, že úročí kritéria pro jejich zařazení do jedné z obou skupin. ZDP upravuje daňovou rezidenturu v §2 u fyzických osob a v §17 u právnických a dále určuje, které osoby mají v České republice omezenou daňovou povinnost a kteří neomezenou. Ten, kdo je daňový rezident a nerezident, má každý stát upravený podle svých vlastních vnitrostátních norem a nelze jej ztotožňovat s tím, jak je definují mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Proto

je zapotřebí odhlédnout od vnitrostátní definice. Obecně lze definovat daňového rezidenta, jako poplatníka určitého státu s neomezenou daňovou povinností vůči tomu státu, tzn. že daňová povinnost se vztahuje na příjmy jak z tuzemska, tak i ze zahraničí. Dále lze daňového rezidenta charakterizovat jako subjekt s daňovým domicilem v některém státu. Zde se musí dávat bedlivý pozor na pojmy „rezident státu“ a „daňový rezident státu“ neboť to nemusí být jedno a totéž. Termín rezident se obvykle používá v souvislosti s určením státní příslušnosti nebo trvalého pobytu, kdežto daňový rezident se používá pro účely stanovení daňové povinnosti. (Sojka, 2013, str. 14.), (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů), (Lang 2010, str. 24)

Daňový nerezident daného státu je poplatník s omezenou daňovou povinností toho státu. Daňová povinnost je omezena pouze na příjmy plynoucí z daného státu, na majetek nacházející se na území toho státu. Může dojít k tomu, že poplatník daně se stane daňovým rezidentem obou států. To může nastat, pokud státy mezi sebou nemají uzavřenou žádnou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. V tomto případě by přinejmenším část příjmů daňového poplatníka byla zdaněna dvakrát. Z tohoto důvodu dochází k uzavírání smluv mezi státy, aby dvojí zdanění vyloučily. Pokud je uzavřena smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi státy, tak daňový subjekt je pouze v jednom státě daňovým rezidentem a má vůči tomu státu neomezenou daňovou povinnost a v ostatních státech je daňovým nerezidentem, tedy má omezenou daňovou povinnost, vůči těmto státům. (SOJKA, 2013, str. 14), (Lang 2010, str. 24)

Jak již bylo výše uvedeno, tak stanovení daňové rezidentury se výrazně liší podle ZDP a podle smluv o zamezení dvojího zdanění.

Daňový rezident a nerezident – fyzické osoby podle ZDP

Za daňového rezidenta, jako fyzickou osobu, jsou považováni podle §2 poplatníci, kteří mají trvalé bydliště na území České republiky nebo se zde zdržují alespoň 183 dní v roce. Tito poplatníci mají daňovou povinnost z příjmů plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i ze zahraničí. V případě daňového nerezidenta, který je upraven §2 odst. 3 ZDP, se jedná o poplatníky, kteří nejsou definováni v odstavci 2 nebo ti, o nichž to stanoví mezinárodní smlouvy. Tito poplatníci mají omezenou daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů z České republiky. Ti, co jsou v České republice pouze za účelem léčení nebo studia a zdržují se zde delší dobu než 183 dní

v roce, mají daňovou povinnost vztahující se pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

Daňový rezident a nerezident – právnické osoby podle ZDP

Za daňové rezidenty podle §17 odst. 3 jsou považováni poplatníci, kteří mají v České republice své sídlo nebo místo vedení, což je místo, ze kterého je poplatník řízen. Daňová povinnost vzniká z příjmů plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i ze zdrojů plynoucích ze zahraničí. V případě podílového fondu, pokud je vedený v seznamu podílových fondů u České národní banky, je počítáno se s tím, že má sídlo na území České republiky. V dřívější době byl výklad koncipován tak, že se o sídle hovořilo v souvislosti s registrací společnosti a adresy organizačních složek zahraničních subjektů se zaznamenávaly jako „umístění“. Dnes je pojem sídlo uváděno do obchodního rejstříku i v případě těchto organizačních složek tzn., že u organizačních složek nedochází k registraci sídla poplatníka, nýbrž pouze k registraci sídla jeho složky (pobočky). Zahraniční subjekt se může stát daňovým rezidentem v České republice, pouze pokud zde zaregistroval organizační složku a přenesl sem také místo svého vedení. Místo vedení lze vysvětlit, jako místo, ve kterém se provádí klíčová rozhodnutí, která jsou potřebná pro řízení podniku a tato rozhodnutí nemohou být na nižších úrovních řízení měněna. Tento termín byl zakotven do novely ZDP pod číslem 492/2000 Sb., jako další nástroj pro správce daně pro boj proti daňovým únikům, které mohou vznikat tak, že se daňový subjekt zaregistruje v jiném místě, než v místě, ve kterém ve skutečnosti působí a prostřednictvím něho jsou generovány zdanitelné příjmy.

(Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů), (Sojka, 2013, str. 16), (Sdělení čj. 251/122 867/2000 k problematice pojmu „místo vedení“ a „skutečný vlastník“. Finanční zpravodaj, 2001, č. 1)

Daňoví nerezidenti jsou vymezeni v §17 odst. 4 jako poplatníci nemající sídlo na území České republiky a mají omezenou daňovou povinnost pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

Daňový rezident – fyzické osoby podle smluv o zamezení dvojího zdanění

Postup pro určení daňové rezidentury podle smluv o zamezení dvojího zdanění (dále SZDZ) má přednost před ustanoveními §2 a §17 ZDP. Podle článku 4 odst. 1 SZDZ je definice rezidenta obdobná jako v §2 a 17 ZDP, že rezident jednoho smluvního státu je osoba podrobena zdanění v daném státě z důvodu svého bydliště, stálého pobytu, místa

vedení, apod. V článku 4 odst. 2 SZDZ je uvedeno, že v případě, kdy je poplatník fyzická osoba daňovým rezidentem v obou smluvních státech, tak se jeho postavení hodnotí podle následujících kritérií:

- V prvním případě se bere v úvahu, ve kterém státě má daňový subjekt stálý byt. Pokud má stálý byt obou státech, tak se bere v potaz středisko životních zájmů, což je místo, ke kterému má subjekt užší osobní a hospodářské vztahy.
- Pokud zaručeně nelze středisko životních zájmů nebo daňový poplatník nemá stálý byt, předpokládá se, že má rezidenturu tam, kde se obvykle zdržuje.
- Jestliže ani toto kritérium obvyklého pobytu nemůže rozhodnout, protože se poplatník zdržuje stejnou dobu v obou státech, nebo se nezdržuje ani v jednom, pak se zkoumá státní příslušnost poplatníka.
- V případě kdy je subjekt občanem obou států nebo ani jednoho z nich, tak musí dojít ke vzájemné dohodě na úrovni ministrů financí, popřípadě jejich zástupců.

U právnických osob se určuje daňový domicil obdobně jako u §17 ZDP a to podle sídla, resp. místa vedení. U článku 4 odst. 3 SZDZ je jediný rozdíl oproti §17 ZDP a to ten, že formální sídlo společnosti nehraje žádnou roli, za to se předpokládá, že je rezidentem toho státu, kde má skutečné místo vedení. (Sbírka mezinárodních smluv č. 42/2000), (Lang 2010, str. 77)

3.1.2 Zdroj příjmů

U subjektů s daňovým domicilem v České republice se zdroj příjmů neřeší. Do daňového přiznání se zahrnují veškeré celosvětové příjmy. U daňových nerezidentů se zdroj příjmů zužuje na příjmy plynoucí pouze z České republiky. Příjmy, které jsou podrobeny zdanění, jsou taxativně vymezeny v §22 ZDP. Ty jsou dále upravovány smlouvami o zamezení dvojího zdanění, avšak platí, že SZDZ nemohou ukládat subjektům další povinnosti navíc, pokud je to nad rámec vnitrostátní legislativy smluvních států. (Sojka 2013, str. 24)

3.1.3 Aktivní a pasivní příjmy

Dále je velice důležité rozdělit příjmy, které jsou dosahovány ze zdrojů na území určitého státu.

Aktivní příjmy

Jedná se o příjmy, kterých poplatník běžně dosahuje jako zaměstnanec či podnikatel výkonem vlastní práce nebo nakládání se svým majetkem. U daňových nerezidentů, kteří mají tyto příjmy, většinou postačí, když podají daňové přiznání ve státu zdroje, i když to má řadu výjimek. (Sojka 2013, str. 28)

Pasivní příjmy

Jedná se o příjmy, při jejichž vzniku se nevyžaduje účast vlastníka. Jedná se o příjmy z užívání majetku, z poskytnutí práv, kapitálové a úrokové výnosy. Tyto příjmy u daňových nerezidentů jsou zdaněny prostřednictvím plátců v zemi zdroje. (Sojka 2013, str. 29)

3.1.4 Skutečný vlastník příjmů

Je potřeba rozlišit okamžitého příjemce příjmů a jeho skutečného vlastníka. Okamžitý příjemce je ten, komu je příjem poukázán, aniž by z něho měl reálný užitek. Kdežto skutečný vlastník je osoba, jíž je příjem ekonomicky přisouzen a má povinnost ho zdanit. Tento příjem je velice důležitý při zdaňování pasivních příjmů. Tento pojem u pasivních příjmů vymezuje v §19 odst. 6 v ZDP, že jejich příjemce je přijímá ve svůj vlastní prospěch a ne jako zprostředkovatel, zástupce nebo zmocněnec pro jinou osobu. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

Tento pojem je také uveden ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění, a to v článku 10 pro dividendy, článku 11 pro úroky a článku 12 pro licenční poplatky. Jejich definice říká, že příjem, jehož zdroj je v jednom smluvním státě, je vyplácen subjektu majícím daňový domicil ve druhém smluvním státu, tak tento příjem může být zdaněn ve státě příjemce. Tyto příjmy mohou být zdaněny také ve státu zdroje, a to podle vnitrostátních předpisů, jestliže je skutečný vlastník příjmů rezidentem druhého smluvního státu, avšak takto ložená daň nepřesáhne procento hrubé částky příjmu, které je uvedeno v SZDZ. (Sbírka mezinárodních smluv č. 42/2000)

Velice dobře rozlišuje okamžitého příjemce od skutečného vlastníka sdělení ministerstva financí čj. 2251/867/2000. Tento pojem definuje tak, že pokud jde příjem ze země zdroje přes okamžitého příjemce (zprostředkovatele), který je rezidentem druhého smluvního státu, a potom příjem teprve plyne skutečnému vlastníku, jež může mít daňový

domicil ve třetím státu, tak nelze poskytovat daňové úlevy a osvobození rezidentovy, přes kterého platba probíhá a nelze také uplatňovat výhody ze smlouvy mezi státem, ze kterého příjem pochází a mezi státem rezidence okamžitého příjemce. Tyto výhody může čerpat pouze skutečný vlastník. Použije se smlouva, pokud existuje, mezi státem zdroje příjmu a státem skutečného vlastníka. (Sdělení čj. 251/122 867/2000 k problematice pojmu „místo vedení“ a „skutečný vlastník“. Finanční zpravodaj, 2001, č. 1)

3.2 Mezinárodní výměna daňových informací

V dnešní době se klade veliký důraz na mezinárodní vzájemnou spolupráci mezi jednotlivými státy v oblasti daní, z důvodu rostoucí globalizace a s ní spojené vysoké mobility daňových poplatníků. Tato vysoká mobilita daňových subjektů velice ztěžuje finanční správě správně vyměřit daň a zapříčiňuje vznik dvojího zdanění, které podněcuje k daňovým únikům. Jeden stát potřebuje informace z druhého státu, aby mohl spravovat svůj vnitřní daňový systém, zejména v oblasti přímých daní. (Směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní, platná od 1. 1. 2013)

3.2.1 Výměna daňových informací na úrovni Evropské unie

Mezi státy Evropské unie je tato mezinárodní spolupráce upravena prostřednictvím Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS. Tato směrnice poskytuje pouze minimální pravidla pro výměnu daňových informací a nebrání členským státům navázat širší spolupráci prostřednictvím bilaterálních nebo multilaterálních úmluv. V rámci této směrnice se daňová výměna informací vztahuje na veškeré příjmy kromě nepřímých daní, cel a povinné odvody sociálního zabezpečení, ty jsou upraveny jinde. Daná směrnice byla také implementována do vnitrostátních právních norem, a to Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů. Směrnice Rady 2011/16/EU a Zákon č. 164/2013 Sb. upravují formu výměny informací, které mohou být na žádost, automatická výměna a výměna z vlastního podnětu tzv. spontánní. (Směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní, platná od 1. 1. 2013), (Zákon č. 164/2013, Sb.)

Výměna informací na žádost – Dožadující stát může dožádat dožádaný stát o poskytnutí informací, které se týkají správy daní, jestliže dožadující stát již vyčerpал vlastní

zdroje informací nebo pokud by mohlo jejich získání ohrozit cíl správy daní. Tuto žádost musí dožadující stát zvláště odůvodnit. Velkým pozitivem je, že po odeslání žádosti dožádanému státu, přestává běžet lhůta pro stanovení daňové povinnosti. Dožádaný stát poskytne informace dožadujícímu státu, jestliže je má k dispozici, pokud ne, tak dožádaný stát provede takové úkony, které vedou k získání požadovaných informací. Pokud nelze některý z úkonů provést, dožádaný stát to musí sdělit dožadujícímu státu včetně důvodu.

Automatická výměna informací – jedná se o pravidelné poskytování informací jinému státu, týkající se osob, které jsou v tomto jiném státě vystaveny zdanění z důvodu svého bydliště, stálého pobytu, sídla, místa vedení a to podle druhů příjmů nebo majetku, které jsou uvedeny v příslušném předpise Evropské unie a stanovených vyhláškou ministerstva nebo na základě mezinárodní smlouvy. Informace jsou poskytovány za kalendářní rok, a to nejpozději do šesti měsíců po zdaňovacím období. Ústřední kontaktní orgán může požádat kontaktní orgán druhého státu, aby nedostával informace o určitém druhu příjmu, popřípadě příjmu, který nepřesahuje určitou částku.

Poskytnutí informací z vlastního podnětu – Jeden stát poskytne druhému informace z vlastního podnětu, které mají k dispozici, jestliže subjektu byla vyměřena nižší daň nebo uplatněno osvobození v jednom státě a mohlo by vést ke zvýšení daně ve státě druhém nebo kontaktní místo jednoho státu má podezření, že by mohlo dojít ke zkrácení daně ve druhém státě. Dále pokud poplatníci mezi sebou podnikají přes více států, tak by mohlo dojít ke snížení daně v některých ze států. Dále se jedná o informace, u kterých se předpokládá, že může dojít ke snížení daňové povinnosti účelným přesunem zisku mezi spojenými osobami a dále může dojít ke spontánní výměně informací, pokud se předpokládá, že dané informace mají význam pro správce daně.

(Směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní, platná od 1. 1. 2013),
(Zákon č. 164/2013, Sb.)

V rámci Směrnice Rady 2011/16/EU lze definovat i další formy spolupráce, a to:

Účast při úkonech, dílčích řízeních nebo jiných postupech správce daně – to znamená, že kontaktní místo jednoho státu může dožádat kontaktní místo druhého státu, aby mohlo být přítomno při úkonech a postupech orgánu jiného státu, klást otázky zúčastněným osobám, nahlížet do spisů a pořizovat kopie písemností.

Souběžné daňové kontroly – jedná se o dohodnutí se s dalším kontaktním místem na koordinované souběžné daňové kontroly, která se týká jednoho nebo více subjektů a mají společný zájem na splnění daňové povinnosti.

Doručování – Jedno kontaktní místo může dožádat druhé o doručení písemnosti, která se týká daní. Dožádaný stát poté informuje dožadující stát o dni doručení písemnosti. (Směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní, platná od 1. 1. 2013)

Kontaktní místo může odmítnout poskytnout mezinárodní spolupráci, jestliže by porušilo obchodní tajemství, zákonem uloženou mlčenlivost nebo pokud by mohlo poskytnutými informacemi ohrozit veřejný pořádek nebo bezpečnost České republiky. Informace pro mezinárodní spolupráci jsou předávány prostřednictvím společné komunikační sítě. (Zákon č. 164/2013, Sb.)

3.2.2 Tax Information Exchange Agreements

Jedná se o dohody o výměně informací v daňových záležitostech (dále TIEAs). Tyto dohody jsou uzavírány se státy, se kterými nebyl sjednán žádný nástroj týkající se mezinárodní spolupráce. Jedná se o bilaterální dohody. Převážně se tato dohoda uzavírá se státy, které jsou vedeny jako daňové ráje. Vše odstartovalo, když OECD v roce 2000 uveřejnilo tzv. „grey a black list“, na kterém jsou uvedeny nespolupracující daňové ráje v mezinárodní daňové spolupráci. Jedinou možností, jak se mohly státy odmazat ze seznamu, bylo uzavření minimálně 12 TIEAs nebo smluv o zamezení dvojího zdanění. Většina států uzavřela TIEAs z důvodu časové a administrativní úspory, neboť proces sjednání a ratifikace smluv je časově náročná, trvá zpravidla 3-5 let. (Tax havens guide, [online], [cit. 28.12.2014])

V následující tabulce č. 1 jsou uvedeny státy a datum platnosti dohod, které má Česká republika uzavřena.

Tabulka č. 1: Přehled platných dohod TIEA s ČR

Smluvní stát	Platnost ode dne
Britské Panenské ostrovy	19. 12. 2012
Jersey	14. 03. 2012
Bermudy	14. 03. 2012
Ostrov Man	18. 05. 2012
Guernsey	09. 07. 2012
Republika San Marino	06. 09. 2012
Kajmanské ostrovy	20. 09. 2013
Andorrské knížectví	05. 06. 2014

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat (Ministerstvo financí, [online], [cit. 28.12.2014])

V rámci TIEAs probíhá výměna daňových informací na žádost a jen ve velice ojedinělém případě může proběhnout i spontánní výměna. Předmětem a rozsahem takové dohody je získání potřebných informací pro správu daní, tedy pro správné stanovení, vyměření a výběr daní. Dále pro vymáhání daňových pohledávek nebo pro vyšetřování a stíhání daňových trestných činů, a to bez ohledu na to, zdali jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. Daně, na které se dohody vztahují, jsou ujednány v každé dohodě zvlášť. Například u TIEA uzavřené s Britskými Panenskými ostrovy se jedná o daně z příjmů fyzických a právnických osob, daň z nemovitostí a daň z přidané hodnoty. (Sbírka mezinárodních smluv č. 6/2013)

3.2.3 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění nejsou novodobou záležitostí. Uzavíraly se již za dob Československé republiky v meziválečném období, a to s Jugoslávií, Polskem a Rumunskem. Další úkony ohledně SZDZ nastaly počátkem 70. let v souvislosti se zvýšením konkurenceschopnosti ekonomiky, a to jejím částečným otevřením. K 6. 03. 2015 má Česká republika uzavřeno 92 smluv. (Sojka 2013, str. 236)

V průběhu let vznikaly různé modely SZDZ, který si jednotlivé země vzaly za vzor pro uzavření smluv.

Model OECD

Tento model má původ z období prvních dvou desetiletí po druhé světové válce. Iniciativu modelové daňové smlouvy převzala Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci (OEEC), jejímž cílem byla podpora mezinárodního obchodu mezi členskými státy. Na úrovni OEEC byl vytvořen tzv. Výbor pro fiskální záležitosti. V roce 1956 byl vydán první návrh modelové smlouvy podle OEEC, ale až v roce 1963 bylo vydáno doporučení OECD (která nahradila OEEC), aby veškeré smlouvy o zamezení dvojího zdanění byly vypracovány podle modelu OECD. V dnešní době je většina smluv uzavírána podle modelu OECD. Smlouva OECD je pravidelně novelizována. Tento vzorový model mohou státy použít beze změny nebo si mohou vyjednat změny dle potřeby smluvních stran.

(Lang 2010, str. 27)

Model OSN

Tato modelová smlouva vznikla v roce 1980 a je velice podobná modelové smlouvě OECD. Hlavní rozdíly mohou být nalezeny v Čl. 5 (stálé provozovny), Čl. 7 (obchodní zisky), Čl. 9 (sdružené podniky), Čl. 10 (dividendy), Čl. 11 (úroky), Čl. 12 (licence), Čl. 13 (kapitálové výnosy) a Čl. 21 (další příjmy). Dalším viditelným rozdílem mezi modely OSN a OECD je ten, že model OECD dává důraz na zdaňování ve státu příjemce příjmu, kdežto model OSN klade důraz na zdanění ve státu zdroje. Má to také svůj důvod, protože OSN tím chce podpořit rozvíjející se státy, neboť většina přeshraničních transakcí bude zdaněna v těchto zemích. Model OSN je v dnešní době využíván jen zřídka. Jedny z prvních smluv, které Česká republika uzavřela na bázi OSN, byly se Srí Lankou, Kyprem, Nigérií, Čínou a Tuniskem. Česká republika v dnešní době uzavírá smlouvy výhradně na bázi modelu OECD. (Lang 2010, str. 28), (Sojka 2013, str. 236)

Model USA

Kromě výše uvedených smluv je dobré zmínit také model smluv USA, který je základem pro všechny bilaterální smlouvy uzavřené s USA. Tento model je postaven tak, že USA je brána jako kapitálově exportní země a zdaňuje rezidentům veškeré celosvětové příjmy. Dále si USA vyhrazuje právo zdaňovat příjem jako země zdroje. Tento model se v některých záležitostech velice liší od modelů OECD a OSN. Jedním z hlavních rozdílů je ustanovení tzv. „saving clause“, kdy USA považuje daňového poplatníka, který získal

daňovou rezidenturu v jiném státě, za osobu neomezené daňové povinnosti v USA, a to za podmínek specifikované ve smlouvě. Jedná se o ustanovení čl. 1 odst. 3 Smlouvy mezi Českou republikou a USA, kdy „Smluvní stát může zdaňovat své rezidenty [tak, jak jsou definováni v článku 4 (Rezident)] a své občany, včetně bývalých občanů podle zákonů tohoto státu, jako kdyby Smlouva nebyla v účinnosti“. (předpis č. 32/1994 Sb. ve znění novely č. 370/1999 Sb.), (wkonline, [online], [cit. 28. 12. 2014])

Výměna informací podle SZDZ

SZDZ také obsahuje článek upravující výměnu daňových informací. U modelu OECD se jedná přesně o článek 26. Před rokem 2000 byla výměna informací omezující pouze na daně, které byly vymezeny ve smlouvě, takže se nevztahovala například na daně z přidané hodnoty, obrátovou daň, apod. Po roce 2000 došlo ke změně, že výměna daňových informací není omezena články 1 a 2 SZDZ. Stát nemusí sdělovat informace, které nelze získat zákonnými postupy nebo informace, u kterých by došlo k prozrazení obchodního tajemství. (Sojka 2013, str. 243), (Lang 2010, str. 151), (Sbírka mezinárodních smluv č. 74/2006)

3.2.4 Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech

Tato multilaterální Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech nebo také Štrasburská dohoda (dále jen Úmluva) byla podepsána Českou republikou dne 26. října 2012 v Kapském městě. Tato Úmluva však existuje od 25. ledna 1988, kdy byla ve Štrasburku otevřena k podpisu pod patronátem OECD a Rady Evropy. Dne 1. června 2011 došlo ke změně Úmluvy ve znění Protokolu, který ji uvedl do souladu s novým standardem OECD pro výměnu daňových informací. Od tohoto data lze Úmluvu podepsat pouze ve znění Protokolu. Úmluva vstoupila v České republice v platnost 1. února 2014 vyhlášením ve Sbírce mezinárodních smluv č. 2/2014 a účinnosti nabývá od 1. ledna 2015. Na veškeré daně, na které se Úmluva vztahuje, jsou uvedeny v Příloze A podle kategorií uvedených v článku 2 odstavec 1. Jedná se o daně:

- z příjmu, zisku, kapitálových výnosů
- povinné příspěvky na sociálním zabezpečení
- daně ostatních kategorií kromě cel, a to:
 - o dědické a darovací
 - o z nemovitostí

- ze spotřeby (DPH nebo daně z obratu)
- zvláštní daně ze zboží a služeb (např. spotřební daň)
- daně z provozování nebo vlastnictví motorových vozidel
- daně z užívání nebo vlastnictví movitého majetku jiného než motorových vozidel
- jiné daně

Výměna informací podle Úmluvy

Jedná se o sdílení informací, které jsou významné pro správu nebo vymáhání vnitrostátních předpisů týkajících se daní upravených Úmluvou. Smluvní strana je oprávněna podle jejích vnitrostátních předpisů informovat rezidenta nebo občana před předáním informací, které se ho týkají. (Sbírka mezinárodních smluv č. 2/2014)

Výměna informací probíhá:

Na žádost: dožádaný stát poskytne informace na základě žádosti dožadujícího státu.

Automaticky: dvě a více smluvních stran, na základě vzájemné dohody, si budou automaticky vyměňovat informace uvedené v článku 4.

Spontánně: Jedna smluvní strana předá druhé informace z vlastního podmětu, jež mohou být významné pro zjištění a stanovení daní druhé smluvní strany

Souběžnou daňovou kontrolu: Dvě a více smluvních stran, na základě žádosti jedné z nich, mohou souběžně v rámci jejich území prošetřit daňovou situaci u osob, u kterých mají společný záměr s cílem vyměňovat významné informace.

Daňová šetření v zahraničí: Na základě žádosti dožadujícího státu, umožní dožadovaný stát účast zástupců dožadujícího státu na určité části daňového šetření v dožadovaném státě. (Sbírka mezinárodních smluv č. 2/2014)

Další formy spolupráce

V rámci Úmluvy probíhá i další forma spolupráce, jde o:

Vymáhání daňových pohledávek: na žádost dožadujícího státu dožadovaný stát provede kroky nezbytné pro vymáhání daňových pohledávek, jako by se jednalo o jeho vlastní daňové pohledávky.

Předběžná opatření: dožadovaný stát, na základě žádosti dožadujícího státu, je povinen s ohledem na vymáhání daně přijmout předběžná opatření.

Doručování dokumentů: na žádost dožadujícího státu dožadovaný stát doručí adresátovi dokumenty, a to způsobem stanoveným jeho vnitrostátními právními předpisy pro doručování dokumentů nebo způsobem požadovaným dožadujícím státem, popřípadě způsobem, který tomu nejvíce odpovídá s ohledem na vnitrostátní právní předpisy.

Informace získané podle Úmluvy jsou vázány mlčenlivostí a podléhají stejné ochraně jako informace získané podle vnitrostátního práva dané smluvní strany. (Sbírka mezinárodních smluv č. 2/2014), (Ministerstvo financí, [online], [cit. 30. 12. 2014])

3.3 Daňové ráje

Pevně stanovená definice pro tento pojem neexistuje. Při posuzování, zda je daný stát daňovým rájem, se bere v úvahu několik hledisek. Jedním z hlavních iniciátorů v boji proti daňovým rájům je OECD, který několik těchto kritérií definoval. Jedná se o jurisdikci, která má: (OECD, Harmful tax competition [online], [cit. 30. 12. 2014])

- Žádné nebo nominální daně – to velice hojně využívají nerezidenti, aby se vyhnuli daňové povinnosti ve státu jejich daňové rezidence.
- Zákony nebo administrativní praktiky, které zabraňují efektivní výměně informací s jinými státy ohledně poplatníků těžících z žádných nebo nominálních daní.
- Nedostatek transparentnosti

Dříve bylo také 4. kritérium, které uvádělo absenci neprůběžnosti podnikání, což znamená, že daná jurisdikce se snaží přilákat investice a transakce za účelem snížení daní. Toto kritérium bylo však zamítnuto USA v roce 2001 a OECD jej formálně zrušilo v roce 2002. Země, které splňovaly výše uvedené kritéria, OECD zařadila na list daňových rájů a vyzvala je ke splnění požadavků ohledně transparentnosti a zpřístupnění informací pro státy daňových rezidentů, kteří v daňovém ráji podnikají. Původně bylo na seznamu 41 zemí. (Tax justice network, [online], [cit. 30. 12. 2014]), (OECD, Harmful tax competition [online], [cit. 30. 12. 2014])

Jedním z hlavních prvků atraktivity daňových rájů je tajemství, které zahrnuje:

- Silné bankovní tajemství: Je velice obtížné až téměř nemožné získat informace od bankovních a ostatních finančních institucí, které jsou důležité pro účel výběru daní, apod.
- Anonymita právnických osob: Informace nejsou dostupné nebo zjistitelné o společnostech, svěřenských fondech, nadacích a dalších právnických osobách jako skutečných vlastníků (např. akcionářů nebo obmyšlených svěřenského fondu), podrobnosti o osobách nakládající s majetkem společnosti nebo finančními účty. (Tax justice network, [online], [cit. 30. 12. 2014]), (OECD, Harmful tax competition [online], [cit. 30. 12. 2014])

3.3.1 Offshore finanční centra

Offshore finanční centra (dále OFC) jsou velice podobné daňovým rájům. Jsou si podobné v tom, že zatím co téměř každá jurisdikce může mít nějaký rys daňového ráje nebo OFC, pouze malé množství z nich jsou obvykle brány jako „čisté“ daňové ráje nebo OFC. V roce 2000 sestavilo Fórum pro finanční stabilitu (dále FSF) seznam zemí považujících za OFC. Jejich kritéria jsou velice podobná výše uvedeným kritériím daňových rájů.

Jedná se o následující kritéria:

- Žádné nebo nízké daně z podnikání nebo příjmu z investice
- Žádné srážkové daně
- Mírné a flexibilní režimy pro začlenění a licencování
- Mírné a flexibilní režimy dohledu
- Flexibilní využívání svěřenských fondů a dalších speciálních druhů společností
- Není potřeba osobní přítomnosti
- Vysoká úroveň utajení informací o klientech založená na neproniknutelných zákonech a utajení
- Nedostupnost podobných pobídek pro rezidenty

(Tax justice network, [online], [cit. 30. 12. 2014])

Od roku 2013 má Česká republika zavedenou represivní sazbu srážkové daně 35 % podle §36 písm. c) ZDP. Tuto srážkovou sazbu uplatňuje na státy mimo Evropskou unii, se

kterými nemá uzavřenou SZDZ nebo jinou dohodu o výměně daňových informací pro oblast daní z příjmů, popřípadě mnohostrannou mezinárodní smlouvu, která zahrnuje mezinárodní výměnu informací. Jedná se o příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. (Sojka 2013, str. 161), (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

V následující tabulce č. 2 jsou uvedeny Offshore finanční centra včetně států, které jsou oficiálně považovány OECD za daňové ráje.

Tabulka č. 2: Seznam OFC

Alderney	Gibraltar	Nauru
Andorra	Grenada	Netherlands Antilles
Anguilla	Guatemala	Niue
Antigua and Barbuda	Guernsey	Norfolk
Aruba	Hong Kong	Oman
Antillas Holandesas	Ireland	Panama
Aruba	Israel	Philippines
Bahamas	Jersey	St. Kitts and Nevis
Bahrain	Jordan	St. Vincent
Barbados	Labuan	St. Lucia
Belize	Lebanon	Samoa
Bermuda	Liberia	San Marino
Botswana	Liechtenstein	Sark
British Virgin Islands	Luxembourg	Seychelles
Brunei Darussalam	Macau	Singapore
Cayman Islands	Madeira	Switzerland
Campione D'Italia	Malta	Turks and Caicos
Cook Islands	Isle of Man	UAE
Costa Rica	Marshall Islands	United Kingdom
Cyprus	Mauritius	Uruguay
Dominica	Monaco	USA
Ghana	Montserrat	Vanuatu

Zdroj: (Tax havens guide, OFC [online], [cit. 16. 02. 2015])

3.3.2 Daňová konkurence

Tento efekt vzniká, protože jednotlivé státy se snaží podpořit ekonomickou aktivitu v zemi a stimulovat tak její ekonomický růst. V jednotlivých zemích by fungování daňové konkurence mělo vyvolat na daňové systémy dva základní efekty. Prvním efektem, pokud si budou jednotlivé státy konkurovat, je snížení sazeb daní v několika státech. Tyto státy pak budou přitahovat kapitál a zdroje z ostatních zemí. Druhý efekt je, že ostatní státy budou nuceny provést reformy svých daňových systémů a snížit daňové sazby, a to z důvodu zpětného získání zdrojů a kapitálu, aby vyrovnaly ztráty, které utrpěly díky konkurenci ostatních států. (Teather, 2005, str. 25)

Česká republika ve snaze získání maximálního podílu z mezinárodní nabídky investičního kapitálu praktikuje investiční pobídky. Investiční pobídky v České republice zejména mohou nabídnout slevu na dani z příjmu právnických osob, která je u většiny investorů vnímána jako ta nejdůležitější. Pokud se jedná např. o investici na zelené louce, tak investoři čerpají investiční pobídku formou slevy na dani z příjmu PO v plné výši, tedy 100% po dobu 10 let. Forma daňové konkurence se liší stát od státu, např. Kypr má nejnižší daň z příjmu PO v Evropské unii, jsou zde osvobozeny od daně dividendy nebo na Bahamách je nulová daň z příjmu PO, není zdanění dividend a kapitálového zisku a není zde ani DPH. (Petrovič a kolektiv, 2004)

3.3.3 Daňové plánování

Jedná se o naplánování strategie, jejímž cílem je předejít, zpozdit nebo minimalizovat platby na daních z příjmů fyzických či právnických osob. Toto plánování se pohybuje v mezích zákona, pouze se využívá mezer, nepřesností v zákonech různých států za účelem získat snížení daňové povinnosti. Tomuto procesu velice napomohla globalizace, která postupně eliminuje bariéry mezi zeměmi a podporuje volný pohyb kapitálu. Daňové plánování je převážně prováděno odborníky z různých oborů, jedná se zejména o daňové poradce, právníky a experty z obchodního prostředí. Jde tedy o legální snížení daně. Státy se snaží s tímto bojovat tak, že modifikují stávající zákony, aby pokryly mezery v zákonech. Některé státy zašly dál a zavedly obecná pravidla pro zamezení legálního snížení daně tzv. tax avoidance. Jedná se o opatření, které je známé pod akronymem GAAR (General anti-avoidance rules). Je to soubor obecných zásad

založených na pravidlech daňového řádu země, aby zamezily vyhýbání se dani. Tento koncept poskytuje správci daně mechanismus k zamítnutí daňového zvýhodnění plynoucí z transakcí nebo ujednání, které nemají žádnou obchodní podstatu či účel než získání daňového zvýhodnění. (Tax havens guide, tax engineering [online], [cit. 16. 02. 2015]), (Ernst & Young, GAAR rising [online], [cit. 16. 02. 2015]).

Od legálního snížení daně je nutno rozlišit daňový únik tzv. tax evasion. Jedná se o protiprávní úkon, který obsahuje zatajení aktiv nebo příjmů za účelem zaplatit nižší nebo žádnou daň. I když se na první pohled nezdá, tak mezi legálním daňovým zvýhodněním a daňovým únikem je jen velice tenká hranice. (Tax havens guide, tax engineering [online], [cit. 16. 02. 2015])

3.4 Přímé zahraniční investice

Jedna z definic přímé zahraniční investice (dále PZI), kterou stanovuje OECD je, že se jedná o přeshraniční investici, která odráží záměr rezidenta jedné ekonomiky získat trvalou účast na subjektu, jež je rezidentem v jiném státě, než je investor. Trvajícím zájem implikuje existenci dlouhodobého vztahu mezi přímým investorem a přímou investicí a značným vlivem na řízení podniku. PZI zahrnují původní transakci mezi oběma subjekty, tak i všechny následující kapitálové transakce mezi nimi a mezi afilovanými podniky, zapsanými i nezapsanými v obchodním rejstříku. (OECD - ilibrary, [online], [cit. 30. 12. 2014])

3.4.1 PZI podle účasti na majetku

PZI zahrnují jak přímo, tak nepřímo afilace, které se podle procenta podílu investora na základním kapitálu nebo hlasovacích právech dělí na:

- dceřiné společnosti: podíl větší než 50%
- přidružené společnosti – podíl 10 – 50%
- pobočky, které jsou 100% vlastněná trvalá zastoupení nebo kanceláře přímého investora; pozemky a stavby přímo vlastněné nerezidentem; mobilní zařízení operující v ekonomice alespoň 1 rok

Částí PZI je také reinvestovaný zisk a ostatní kapitál, který zahrnuje úvěrové vztahy s přímým investorem. Složení přímé investice je možné vyjádřit jako základní kapitál sečtený s reinvestovaným ziskem a ostatním kapitálem, kde:

- součástí základního kapitálu je vklad nerezidenta do základního kapitálu společnosti.
- reinvestovaný zisk je vyjádřen jako podíl přímého investora na hospodářském výsledku nerozděleném formou podílů.
- V ostatním kapitálu jsou zahrnuty přijaté a poskytnuté úvěry, včetně dluhových cenných papírů a dodavatelských úvěrů, mezi přímými investory a jejich dceřinými společnostmi, pobočkami a přidruženými podniky. Tyto vztahy jsou zachyceny v mezipodnikových pohledávkách a závazcích. (CNB, [online], [cit. 30. 12. 2014])

3.4.2 Formy PZI

PZI mohou mít různé formy, jedná se zejména o investice na zelené louce, akvizice a fúze a společné podniky, tzv. joint ventures.

Investice na zelené louce jsou:

- PZI v podobě nákupu podílu ve společnosti včetně investice na zelené louce. V tomto případě investor získává dlouhodobou kontrolu nad svými společnostmi.
- PZI jako portfoliové investice. Jde o nákup akcií, obligací, či jiných finančních aktiv. Při tomto nákupu investor nezískává přímou kontrolu nad podnikem, nýbrž výnosy ze zahraničního kapitálu v podobě podílů, úroků, apod. Jedná se o pasivní investování.
- Poskytnutí finančních prostředků, jedná se o krytí domácích investic formou úvěru (Dvořáček a kol., 2006, str. 31)

Akvizice a fúze

U akvizice a fúze se jedná pouze o změnu vlastníka, což v krátkém časovém horizontu nemá žádný vliv na PZI. Rozdíl mezi investicí na zelené louce a akvizicí a fúzí je čas. Ze začátku je výhodnější investice na zelené louce, kdežto z dlouhodobějšího hlediska se projevují přímé i nepřímé efekty akvizice a fúze. PZI v podobě akvizice a fúze jsou následována dalšími investicemi, které mohou převýšit původní investici. Dále také

z dlouhodobějšího hlediska může akvizice a fúze vytvořit nová pracovní místa. (Dvořáček a kol., 2006, str. 31)

Společné podniky

Další formou je vytvoření společných podniků. Jedná se o vytvoření společného podniku nadnárodní společnosti spolu s domácími výrobci. Nadnárodní společnost tak získá přístup na nové a neznámé zahraniční trhy. Pro výrobce z takového partnerství plyne výhoda v podobě přístupu k nejnovějším technologiím. (Dvořáček a kol., 2006, str. 31)

4. Analytická část

V této kapitole autor zjišťuje trend vývoje českých firem s vlastníky v daňových rájích, velikost dopadu na počet českých firem s vlastníky, kteří jsou registrovani v daňových rájích v závislosti na uzavřených dohod o výměně daňových informací (TIEAs). Dále velikost držby podílů v českých společnostech, které jsou v držení subjekty, nacházejícími se v daňových rájích a vliv uzavírání dohod o výměně daňových informací na tuto držbu. Velikost podílu je kvantifikován pomocí přímých zahraničních investic, které uskutečnily subjekty registrovaný v daňově preferenčních jurisdikcí do českých společností.

4.1 Vývoj počtu českých firem s registrovanými vlastníky v daňově preferenčních jurisdikcích

V této podkapitole je zachycen časový vývoj počtu českých společností s vlastníky z daňových rájů. Vstupní údaje vychází z tabulky č. 3.

Tabulka č. 3: Počet českých firem s vlastníky registrovaných v daňových rájích

Země	3. Q 2014	2013	2012	2011
Bahamy	42	39	39	35
Belize	156	145	118	94
Bermudské ostrovy	5	7	7	5
Britské Panenské ostrovy	447	453	455	438
Gibraltar	73	74	74	66
Guernsey	29	29	30	29
Hongkong	100	91	80	69
Jersey	44	47	49	51
Kajmanské ostrovy	30	33	37	38
Kypr	2084	2018	1904	1705
Lichtenštejnko	225	237	261	255
Lucembursko	1127	1144	1173	1192
Malta	168	149	122	102

Monako	61	60	51	54
Marshallovy ostrovy	51	31	14	5
Nizozemské Antily	15	15	16	15
Nizozemí	4222	4368	4443	4501
Ostrov Man	41	33	35	34
Panama	229	216	199	190
Seychelská republika	817	717	512	414
Spojené arabské emiráty	263	255	225	214
Spojené státy americké	2938	2939	2903	2750
celkem	13167	13100	12747	12256

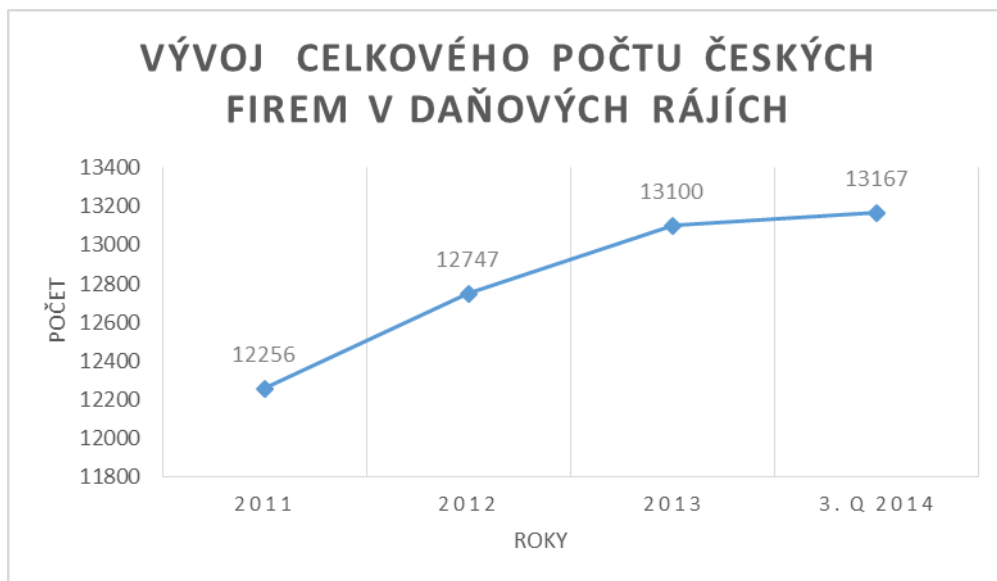
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z portálu (Bisnode [online], [cit. 25. 02. 2015])

Velice překvapivé je dlouhodobější pokles českých společností s registrovaným vlastníkem v Nizozemí, i když se zde nachází největší počet firem, tak každoročně klesá. Mezi rokem 2011 a 2012 došlo k poklesu o 1,1 %. Meziroční pokles v letech 2012 a 2013 byl 1,7 % a mezi rokem 2013 a 3. kvartálem roku 2014 byl pokles největší, a to o 3,3 %.

Velkou konkurencí Nizozemsku se stává Kypr, který svou pozici umocňuje členstvím v Evropské unii a také v Eurozóně. Kypr na rozdíl od Nizozemska zažívá rostoucí zájem. V letech 2011 a 2012 došlo k meziročnímu nárůstu o 11,7 %. Mezi roky 2012 a 2013 se počet firem zvýšil o 6 %. Nárůst mezi rokem 2013 a 3. kvartálem roku 2014 je o 3,3 %.

V posledních letech dochází velkému nárůstu českých společností s vlastníkem registrovaným v Seychelské republice. Od roku 2011 došlo až k dvojnásobnému nárůstu. Pokud se změny vyjádří relativně, tak mezi lety 2011 a 2012 byl nárůst o 23,7 %. Meziroční změna v letech 2012 a 2013 byl nárůst počtu společností o 40 %. Mezi rokem 2013 a 3. kvartálem roku 2014 došlo k nárůstu o 14 %. Jak je patrné z tabulky č. 3, přesněji z řádku, kde je uveden celkový součet firem, tak zájem o daňové ráje čím dál více stoupá. Mezi roky 2011 a 2012 došlo k relativnímu nárůstu firem o 4 %. Mezi roky 2012 a 2013 relativně stoupl počet firem celkem o 2,77 %. K 3. kvartálu roku 2014 došlo pouze k 0,51% nárůstu oproti roku 2013. Pro lepší přehlednost celkového vývoje počtu českých firem v daňových rájích poslouží graf č. 1.

Graf. č. 1: Vývoj počtu českých firem s registrovaným vlastníkem v daňových rájích.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat z (Bisnode [online], [cit. 26. 02. 2015])

Jak je vidět z grafu č. 1, tak vývoj počtu českých firem v daňových rájích má rostoucí trend, i když v posledním roce postupně zpomaluje.

4.2 Dopad dohod o mezinárodní výměně daňových informací na počet společností v daňově preferenčních jurisdikcích

Pro exaktnější vyčíslení vlivu uzavřených dohod na počet firem, je použita statistická metoda využívaná v ekonometrii difference in differences. Pro potřeby této analýzy je nezbytné státy rozdělit do dvou skupin. První skupina bude tzv. „treated group“, což je skupina, u které v roce 0 nebyla sjednána s Českou republikou dohoda o výměně daňových informací a v roce 1 už sjednána byla. Druhou skupinou je tzv. „control group“, u které v roce 0 a 1 nebyla sjednána s Českou republikou dohoda o výměně daňových informací. Pro lepší přehled poslouží tabulka č. 4 a 5.

Tabulka č. 4: Počet českých společností s vlastníky z daňových rájů před uzavřením a po uzavření TIEA

Treated			
země	Před	Po	Absolutní změna
Bermudy	7	5	-2
BVI	455	447	-8
Guernsey	30	29	-1
Jersey	49	44	-5
Kajmany	37	30	-7

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat (Bisnode [online], [cit. 27. 02. 2015])

V této tabulce jsou uvedeny údaje, které vychází z tabulky č. 1, ve které jsou státy, se kterými uzavřela Česká republika dohodu o výměně daňových informací a z tabulky č. 2, kde je uveden počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje. Ve sloupci „Před“ jsou hodnoty vztahující se k roku 2012, což je rok, ve kterém nebyla platná žádná dohoda TIEA. Sloupec „Po“ obsahuje počet firem, který byl znám k 3. kvartálu roku 2014. Jedná se o rok, kdy již byla platná Dohoda o výměně daňových informací se státy uvedených v tabulce č. 4. Poslední sloupec indikuje absolutní změnu v počtu firem mezi těmito dvěma obdobími.

Tabulka č. 5: Počet českých společností s vlastníky z daňových rájů u skupiny Control

Controlled			
země	Před	Po	Absolutní změna
Bahamy	39	42	3
Belize	118	156	38
Monako	51	61	10
Marshalovy ostrovy	14	51	37
Seychelská republiky	512	817	305

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat (Bisnode [online], [cit. 27. 02. 2015])

V tabulce č. 5 se nacházejí země, se kterými v období ani „před“ ani „po“, nebyla sjednána nebo nenabyla platnosti Dohoda o výměně daňových informací. Sloupec „před“ obsahuje hodnoty za rok 2012 a ve sloupci po se nachází hodnoty za 3. kvartál roku 2014. Poslední sloupec opět obsahuje absolutní změnu mezi obdobími.

Již na první pohled je z absolutních změn zřejmé, že zde došlo k působení určitého efektu uzavřených Dohod o výměně daňových informací. U treated group došlo k poklesu

počtu českých společností s vlastníky v daňových rájích, kdežto u control group dochází k značnému nárůstu, zejména u Seychelské republiky, kde je absolutní nárůst 305 společností. Zatím je předčasné z toho vyvozovat nějaký závěr. K většímu upřesnění vlivu poslouží právě model difference in differences, který počítá konečný efekt treated group v čase.

Pro výše uvedené účely, je zapotřebí vymezit obecnou rovnici a definovat proměnné, pro sestavení vstupních dat, která budou zapotřebí pro odhadnutí daných parametrů.

Obecná rovnice je ve tvaru:

$$Y_{it} = \alpha * x_{0t} + \beta * T + \gamma * S + \delta * T * S + u_{it}$$

Obecná definice proměnných v modelu:

Y_{it} vyjadřuje i -tou závislou (endogenní) proměnou v čase t .

α vyjadřuje konstantu

x_{0t} vyjadřuje jednotkový vektor

β je parametr exogenní proměnné T

T je vysvětlující dummy proměnná

γ je parametr exogenní proměnné S

S je vysvětlující dummy proměnná

δ je parametr proměnné $T * S$

$T * S$ je součin vysvětlujících dummy proměnných za účel podchycení požadovaného efektu.

u_{it} je náhodná složka

Vstupní data je potřeba upravit pro odhadnutí modelu. Exogenní proměnná T rozlišuje, jestli se jedná o období „před“ nebo „po“. Tato exogenní proměnná může nabývat hodnot od 0 do 1. Pokud se $T = 0$, tak se jedná o období „před“, neboli období před uzavřením dohod o výměně daňových informací. Jestli T nabývá hodnoty 1, tak jde o období „po“, tedy po uzavření Dohod.

Vysvětlující proměnná S rozlišuje skupiny na treated a na control. Tím, že se jedná opět o dummy proměnou, může nabývat hodnoty od 0 do 1. V případě, že exogenní proměnná S nabývá hodnoty 0, tak se jedná o skupinu control. Tedy skupinu, která

v období ani „před“ ani „po“ nemá uzavřenou žádnou dohodu o výměně daňových informací. Jestliže $S = 1$, tak se jedná o skupinu treated, což je skupina, která v období před neměla uzavřenou Dohodu o výměně daňových informací, ale v období po jí již uzavřenou měla.

Samotný efekt rozdílu vzniká v součinu exogenních proměnných T a S. Součin může opět nabývat dvou hodnot a to buď 0, nebo 1. Celkem mohou nastat 4 kombinace. Jestliže se jedná o časový úsek „před“ u sledované skupiny control, tak součin bude vycházet $0 * 0$, výsledek tedy 0. V čase „před“ u treated skupiny je součin $0 * 1$, tedy výsledek opět 0. V čase „po“ u skupiny control vychází součin $1 * 0$, takže 0. Konečně v případě treated skupiny v čase „po“ vychází $1 * 1$, tedy 1.

Pro lepší přehled poslouží tabulka č. 6, obsahující upravená vstupní data. Tato data budou využita pro odhadnutí ekonometrického modelu. Data v tabulce č. 6 vychází z tabulky č. 4 a tabulky č. 5.

Tabulka č. 6: Vstupní data pro odhad modelu

země	Y_{it}	x_{it}	T	S	T*S
Bermudy	7	1	0	1	0
Bermudy	5	1	1	1	1
BVI	455	1	0	1	0
BVI	447	1	1	1	1
Guernsey	30	1	0	1	0
Guernsey	29	1	1	1	1
Jersey	49	1	0	1	0
Jersey	44	1	1	1	1
Kajmany	37	1	0	1	0
Kajmany	30	1	1	1	1
Bahamy	39	1	0	0	0
Bahamy	42	1	1	0	0
Belize	118	1	0	0	0
Belize	156	1	1	0	0
Monako	51	1	0	0	0
Monako	61	1	1	0	0
Marshallovy ostrovy	14	1	0	0	0
Marshallovy ostrovy	51	1	1	0	0
Seychelská republika	512	1	0	0	0
Seychelská republika	817	1	1	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat (Bisnode [online], [cit. 27. 02. 2015])

Data lze pro odhadnutí upravit na vektor Y , který obsahuje i -té závislé proměnné v čase t . V matici X se nachází pravá strana rovnice, přesněji jednotkový vektor a exogenní proměnné T , S a $T * S$. Jako poslední pro odhad je potřeba vektor stochastických složek u_{it} . Odhad parametrů je proveden prostřednictvím Běžné Metody Nejmenších Čtverců (BMNČ). Samotný odhad je proveden pomocí ekonometrického programu Gretl.

Obrázek č. 1: Výstup z ekonometrického programu Gretl

```

Model 1: OLS, za použití pozorování 1-20
Závisle proměnná: Y

```

	koeficient	směr. chyba	t-podíl	p-hodnota
const	146,800	106,381	1,380	0,1866
T	78,6000	150,445	0,5224	0,6085
S	-31,2000	150,445	-0,2074	0,8383
TS	-83,2000	212,762	-0,3910	0,7009
Střední hodnota závisle proměnné			149,7000	
Sm. odchylka závisle proměnné			223,2947	
Součet čtverců reziduí			905353,2	
Sm. chyba regrese			237,8751	
Koeficient determinace			0,044331	
Adjustovaný koeficient determinace			-0,134857	
F(3, 16)			0,247400	
P-hodnota(F)			0,861976	
Logaritmus věrohodnosti			-135,5823	
Akaikovo kritérium			279,1645	
Schwarzovo kritérium			283,1474	
Hannan-Quinnovo kritérium			279,9420	

zde je poznámka o zkratkách statistik modelu

Pomine-li se konstanta, p-hodnota byla nejvyšší pro proměnnou 4 (S)

Zdroj: vlastní výpočty, Gretl ver. 4

Na základě provedené metody BMNČ, byly odhadnuty následující parametry:

- α nabývá hodnoty 146,8
- β je rovna 78,6
- γ se rovná hodnotě -31,2
- δ je rovna hodnotě -83,2

Výše odhadnuté hodnoty parametrů obecně určují směr a intenzitu změny endogenní proměnné v závislosti na změně exogenní proměnné. Například α , která je

konstantou, udává výchozí hodnotu. Pokud budou všechny nezávislé proměnné rovny 0, tak hodnota Y se bude rovnat 146,8, za jinak nezměněných podmínek.

Následně budou odhadnuté hodnoty dosazeny do vymezené rovnice, za účelem získání podkladů pro grafické zobrazení vlivu dohod o výměně daňových informací na počet českých firem s vlastníky v daňových rájích.

Obecný ekonometrický model:

$$Y_{it} = \alpha * x_{0t} + \beta * T + \gamma * S + \delta * T * S + u_{it}$$

Ekonometrický model dosazený o odhadnutý parametry:

$$Y_{it} = 146,8 * x_{0t} + 78,6 * T - 31,2 * S - 83,2 * T * S + u_{it}$$

Výpočet výchozí hodnoty control skupiny v čase „před“

$$E(Y_{i0}; T = 0, S=0) = 146,8 * 1 + 78,6 * 0 - 31,2 * 0 - 83,2 * 0 * 0 + u_{i0} = 146,8$$

Jedná se o hodnotu α , kterou lze interpretovat, jako počet společností v roce „před“ u skupiny control.

Výpočet výchozí hodnoty treated skupiny v čase „před“

$$E(Y_{i0}; T = 0, S=1) = 146,8 * 1 + 78,6 * 0 - 31,2 * 1 - 83,2 * 0 * 1 + u_{i0} = 115,6$$

Zjednodušeně lze hodnotu získat, jako $\alpha + \gamma = 146,8 + (-31,2) = 115,6$. Hodnota γ zde představuje rozdíl skupiny treated v čase „před“ oproti skupině control.

Výpočet hodnoty v čase „po“ u skupiny control

$$E(Y_{i1}; T=1, S=0) = 146,8 * 1 + 78,6 * 1 - 31,2 * 0 - 83,2 * 1 * 0 + u_{i1} = 225,4$$

Výsledné číslo odpovídá součtu α a $\beta = 146,8 + 78,6$. Jak je uvedeno výše, tak hodnota α je hodnotou control group v čase „před“. β podchycuje sklon, resp. trend, který vyplývá z hodnot „před“ a „po“. Výsledná hodnota určuje průměrný počet podniků skupiny control v čase „po“.

Výpočet hodnoty v čase „před“ u skupiny treated

$$E(Y_{i1}; T = 1, S=1) = 146,8 * 1 + 78,6 * 1 - 31,2 * 1 - 83,2 * 1 * 1 + u_{i1} = 111$$

Vypočtená hodnota se rovná $\alpha + \beta + \gamma + \delta$, neboť v tomto případě, jsou veškeré dummy proměnné rovny 1. Tento výsledek určuje hodnotu, která je dosažena v čase „po“ u treated skupiny.

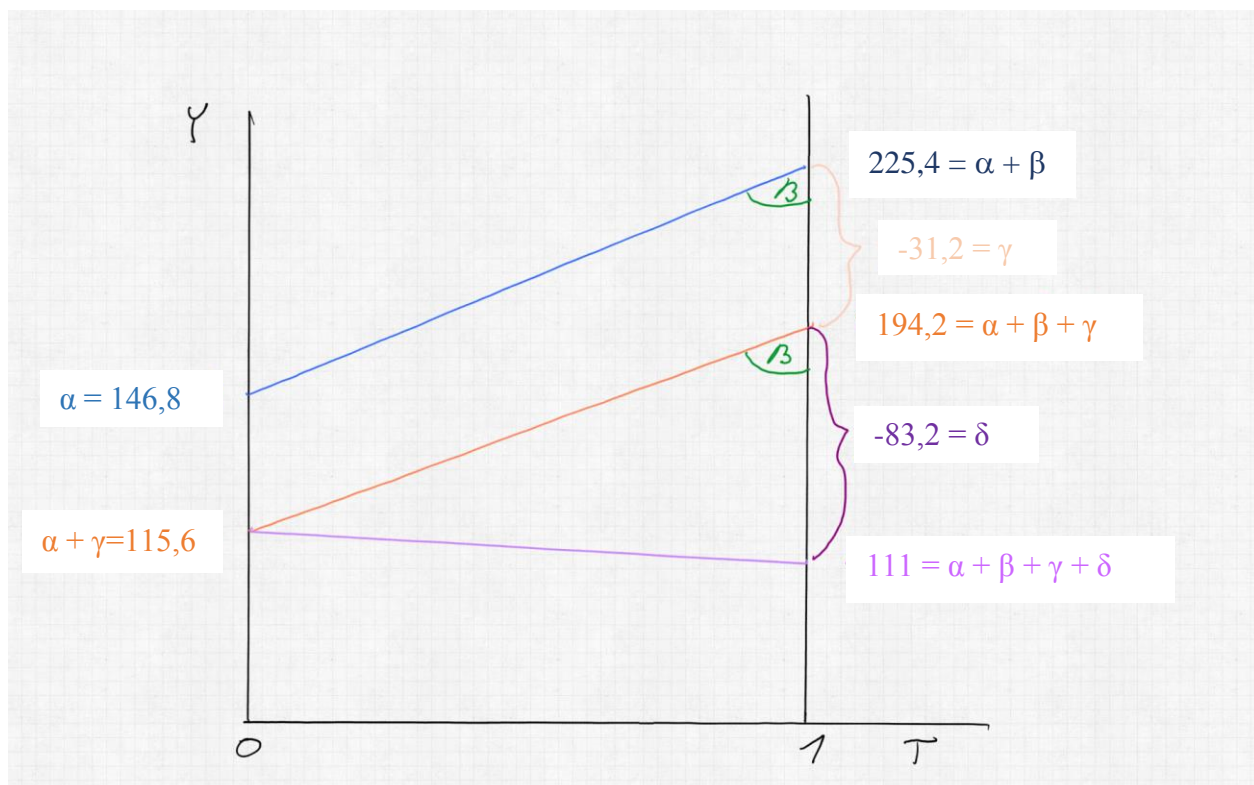
Výpočet difference

$$DD = [E(Y_{i1}; T = 1; S = 1) - E(Y_{i0}; T = 0; S = 1)] - [E(Y_{i1}; T = 1; S = 0) - E(Y_{i0}; T = 0; S = 0)] = (111 - 115,6) - (225,4 - 146,8) = - 83,2$$

Tento výsledek je jako $(\beta + \delta) - \delta$. Delta zde představuje u treated skupiny diferenci mezi hodnotou, kterou by Y_{i1} nabývalo v případě, že by nedošlo k uzavření dohod o výměně daňových informací a mezi hodnotou, kterou Y_{i1} nabývá v důsledku platnosti těchto dohod.

Pro přehlednější zobrazení výsledků, poslouží následující graf č. 2

Graf č. 2: Model Difference in differences v grafickém zobrazení

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků odhadu modelu (viz Obrázek č. 1)

Modrá přímka představuje skupinu control, jejíž hodnotou v čase „před“ je 146,8. Z důvodu neuzavření dohod o výměně daňových informací, tato hodnota v čase „po“ vzrostla o β , tedy o 78,6 na 225,4. Mezi období „před“ a „po“ u skupiny, která v tomto období nemá uzavřené dohody o výměně daňových informací, došlo v průměru k navýšení o 53,5 % českých firem, jejichž vlastníci jsou registrováni v zemích, obsažených ve skupině control.

Dále se na grafu nachází další dvě přímky, z nichž jedna je oranžová a druhá světle fialová. Obě dvě vychází ze stejné úrovně Y v období „před“. Obě dvě přímky značí skupinu treated, jen každá za jiných podmínek. Oranžová přímka vyznačuje skupinu treated za předpokladu, že v období „před“ ani „po“ nebyly uzavřeny s těmito státy Dohody o výměně daňových informací. V tom případě se jedná o stejný předpoklad, jako u přímky modré, tudíž má rostoucí charakter. Sklon oranžové křivky je dán stejně, jako u přímky modré. Sklon je definován β . Závislá proměnná Y u oranžové přímky nabývá hodnoty v čase „před“ 115,6 a v čase „po“ hodnoty 194,2. Z toho lze usoudit, pokud by u skupiny treated v čase „po“ nebyly uzavřeny Dohody o výměně daňových informací, tak se předpokládá průměrný 68% nárůst českých firem s vlastníky registrovaných v těchto zemích, což je v celku vysoké procento.

Pokud se vyčíslí i světle fialová přímka, tak na první pohled je vidět stejný počátek s přímkou oranžovou. Je to dáno tím, že přímky mají stejný počáteční předpoklad v čase „před“. Jedná se o skupinu treated, která v období „před“ nemá platnou žádnou Dohodu o výměně daňových informací. Přímky se však liší v období „po“, kde oranžová přímka má rostoucí charakter, kdežto světle fialová má klesající tendenci. Hodnota Y u skupiny treated v čase „po“ je 111. V relativním vyjádření došlo u skupiny treated mezi období „před“ a „po“, kdy v období „po“ již byly platné Dohody o výměně daňových informací, k 4% poklesu českých společností s vlastníky registrovaných v zemích, které jsou obsaženy ve skupině treated.

4% pokles není celkový efekt, který uzavřené dohody přinesly. Tento efekt se musí vztáhnout k úrovni skupiny treated v čase „po“, když by k uzavření dohod nedošlo. Tento efekt vyznačuje hodnota δ . Porovnávají se proto hodnoty 194,2 a 111. V relativní podobě efekt nabývá 42,8 %. Konečný efekt uzavřených Dohod o výměně daňových informací s daňovými ráji, je v průměru pokles o 42,8 % českých firem, jejichž vlastníci jsou

registrování právě v těchto daňových rájích oproti tomu, když by tyto dohody nebyly sjednány.

4.3 Přímé zahraniční investice plynoucí do České republiky

V této podkapitole se nachází kvantifikace vlivu Dohod o výměně daňových informací na přímé zahraniční investice. Jedná se o přímé zahraniční investice (PZI), které plynou ze zahraničí do České republiky, neboť se tato kapitola vztahuje k podkapitole 4.2, kde se jednalo o české společnosti s vlastníkem registrovaným v daňově preferenční jurisdikci. Těmito PZI se např. rozumí, když mateřská společnost na Britských Panenských Ostrovech zakládá v České republice dceřinou společnost, nebo skupuje u české společnosti podíl, apod. Jinak řečeno jedná se o držbu podílů v českých společnostech, které jsou drženy subjekty s registrací v daňových rájích

V tabulce č. 7 a 8 jsou zobrazeny přímé zahraniční investice, které plynou od investorů z vybraných států do České republiky.

Tabulka č. 7: stav PZI, které v roce 2012 plynuly do české republiky od investorů z daňově preferenčních jurisdikcí

Stav přímých zahraničních investic do ČR za rok 2012 v mil. Kč				
Stát	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	PZI celkem
Belize	260,4	-133	2,4	129,7
Bermudy	42,2	151	-0,1	193,1
BVI	3 687,60	-1 512,50	1 673,10	3 848,20
Gibraltar	368,7	-248,6	176,6	296,7
Guernsey	221,5	-281,8	377,5	317,3
Hongkong	59,50	-1 494,50	122,70	-1 312,30
Jersey	1 893,50	519,3	-1 279,90	1 135,90
Kajmanské ostrovy	233,5	782,8	1 297,30	2 313,60
Kypr	59 478,60	38 754,50	4 134,20	102 367,30
Mauricius	121,3	-119,7	60,9	62,6
Nizozemí	345 556	323 720,90	84 809,10	754 086
Panama	529,30	-220,90	91,30	399,70
Seychely	1 084,90	1 791,60	2,8	-703,9
Švýcarsko	42 577,90	66 309	6 172,20	115 059

Zdroj. Vlastní zpracování na základě dat (ČNB[online], [cit. 13. 03. 2015])

Tabulka č. 8: stav PZI, které v roce 2013 plynuly do české republiky od investorů z daňově preferenčních jurisdikcí

Stav přímých zahraničních investic do ČR za rok 2013 v mil. Kč				
Stát	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	PZI celkem
Belize	139,7	2,9	0,1	142,7
Bermudy	42,2	226,7	-10,5	258,4
BVI	4 197,5	-2 115,2	1 719,8	3 802,1
Gibraltar	355,4	-325,7	206,8	236,5
Guernsey	248,5	-321,2	439,7	367,0
Hongkong	209,9	-1 489,1	672,8	-606,4
Jersey	2 915,4	1 020,4	-2 354,4	1 581,4
Kajmanské ostrovy	244,6	781,4	1 335,7	2 361,7
Kypr	59 592,9	30 342,6	4 536,2	94 471,8
Mauricius	121,3	-120,1	60,9	62,2
Nizozemí	339 873,5	339 225,6	84 760,0	763 859,1
Panama	594,2	-195,1	89,0	488,1
Seychely	404,7	-291,0	3,0	116,7
Švýcarsko	46 651,8	65 590,3	20 432,5	132 674,6

Zdroj. Vlastní zpracování na základě dat (ČNB[online], [cit. 13. 03. 2015])

V tabulkách č. 7 a 8 jsou celkové přímé zahraniční investice vyjádřeny jako investice do základního kapitálu + reinvestovaný zisk + ostatní kapitál. Základním kapitálem se rozumí vklad zahraničního investora do základního kapitálu české společnosti. Reinvestovaný zisk je podíl investora na výsledku hospodaření, který není rozdělen formou dividend. Ostatní kapitál v sobě obsahuje poskytnuté a přijaté úvěry, a to včetně dluhových cenných papírů, dodavatelských úvěrů mezi investory, jejich afilovanými podniky a ostatními podniky ve skupině. Ostatní kapitál je vypočítán na bázi vzájemného započtení pohledávek a závazků ve směru přímé investice.

Jak je z výše uvedených tabulek č. 7 a 8 vidět, tak Nizozemí má dominantní postavení v množství PZI do České republiky oproti ostatním státům. Ve sloupci základního kapitálu u Nizozemí je vidět meziroční pokles o 1,6 %. Na první pohled se to nemusí jevit jako vysoké číslo, ale v absolutní změně to je snížení o 5 682 500 000 Kč.

Kypr si stále udržuje rostoucí tendenci i u PZI plynoucích do České republiky na základním kapitálu. Velikost meziročního nárůstu investic je 0,2 %, tedy cca 114,3 milionu Kč.

4.4 Vliv dohod o výměně daňových informací na přímé zahraniční investice do základního kapitálu z daňových rájů do České republiky

V této podkapitole se nachází kvantifikace vlivu, který mají dohody na PZI do základního kapitálu, neboli na velikosti podílů v českých společnostech drženy investory pocházejících z daňově preferenčních jurisdikcí. Tento vliv bude vyčíslen pomocí ekonometrického modelu difference in differences. Výpočet bude probíhat u dvou skupin států za dvě časová období. První skupina bude tzv. „treated“, která v sobě obsahuje státy, které v čase 0 (před) neměly v platnosti s Českou republikou Dohody o výměně daňových informací, popř. SZDZ a v čase 1 (po), tyto Dohody vstoupily v platnost. Druhá skupina se nazývá „control“. Tato skupina v sobě obsahuje státy, které v čase 0 (před) neměly uzavřeny s Českou republikou žádné Dohody o výměně daňových informací a jiné dokumenty upravující mezinárodní spolupráci v oblasti daní, a v čase 1 (po) i nadále tyto dokumenty s Českou republikou neuzavřely.

Pro lepší přehled vybraných států jednotlivých skupin poslouží tabulky č. 9 a 10

Tabulka č. 9: Výše podílů v českých společnostech drženy investory z daňových rájů vybraných států před platností a po platnosti Dohod o výměně daňových informací. Částky jsou v mil. Kč

Treated			
země	Před	Po	Absolutní změna
Bermudy	42,2	42,2	0,00
BVI	3 687,60	4 197,5	509,92
Guernsey	221,5	248,5	27,00
Jersey	1 893,50	2 915,4	1 021,88
Kajmany	233,5	244,6	11,14
Panama	529,30	594,2	64,87
Hongkong	59,50	209,9	150,43

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat (ČNB[online], [cit. 13. 03. 2015])

V této tabulce jsou uvedeny údaje, které vychází z tabulek č. 7 a 8. V sloupci „Před“ jsou hodnoty vztahující se k roku 2012, což je rok, ve kterém nebyla platná žádná dohoda TIEA, nebo SZDZ s uvedenými státy. Sloupec „Po“ obsahuje stav podílů v českých společnostech, drženy investory z daňových rájů k roku 2013. Jedná se o rok,

kdy již byly platné Dohody o výměně daňových informací, nebo SZDZ se státy uvedených v tabulce č. 9. Poslední sloupec indikuje absolutní změnu držby podílů v českých společnostech.

Tabulka č. 10: Výše podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů od států ze skupiny Control

Control			
země	Před	Po	Absolutní změna
Mauricius	121,3	121,3	0,00
Belize	260,4	139,7	-120,66
Gibraltar	368,7	355,4	-13,30
Seychelská republiky	1 084,90	404,7	-680,24

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat (ČNB[online], [cit. 13. 03. 2015])

V této tabulce jsou uvedeny údaje, které vychází z tabulek č. 7 a 8. V sloupci „Před“ jsou hodnoty vztahující se k roku 2012, což je rok, ve kterém nebyla platná žádná dohoda TIEA, nebo SZDZ s uvedenými státy. Sloupec „Po“ obsahuje výši podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů k roku 2013. Jedná se o rok, kdy nejsou stále sjednané žádné dohody o výměně daňových informací, nebo SZDZ se státy uvedených v tabulce č. 10. Poslední sloupec indikuje absolutní změnu držby podílů v českých společnostech oproti předchozímu roku.

Pro sestavení modelu, je důležitá obecná charakteristika proměnných. Obecný tvar modelu vypadá následovně:

$$Y_{it} = \alpha * x_{0t} + \beta * T + \gamma * S + \delta * T * S + u_{it}$$

Obecná definice proměnných v modelu:

Y_{it} vyjadřuje i -tou závislou (endogenní) proměnou v čase t .

α vyjadřuje konstantu

x_{0t} vyjadřuje jednotkový vektor

β je parametr exogenní proměnné T

T je vysvětlující dummy proměnná

γ je parametr exogenní proměnné S

S je vysvětlující dummy proměnná

δ je parametr proměnné T * S

T * S je součin vysvětlujících dummy proměnných za účel podchycení požadovaného efektu.

u_{it} je náhodná složka

Vstupní data je potřeba upravit pro odhadnutí modelu. Exogenní proměnná T rozlišuje, jestli se jedná o období „před“ nebo „po“. Tato exogenní proměnná může nabývat hodnot od 0 do 1. Pokud se $T = 0$, tak se jedná o období „před“, neboli období před uzavřením dohod o výměně daňových informací. Jestli T nabývá hodnoty 1, tak jde o období „po“, tedy po uzavření dohod.

Vysvětlující proměnná S rozlišuje skupiny na treated a na control. Tím, že se jedná opět o dummy proměnnou, tak může nabývat hodnoty od 0 do 1. V případě, že exogenní proměnná S nabývá hodnoty 0, tak se jedná o skupinu control. Tedy skupinu, která v období ani „před“ ani „po“ nemá uzavřenou žádnou dohodu o výměně daňových informací. Jestliže $S = 1$, tak se jedná o skupinu treated, což je skupina, která v období před neměla uzavřenou dohodu o výměně daňových informací, ale v období po jí již uzavřenou měla.

Samotný efekt rozdílu vzniká v součinu exogenních proměnných T a S. Součin může opět nabývat dvou hodnot a to buď 0, nebo 1. Celkem mohou nastat 4 kombinace. Jestliže se jedná o časový úsek „před“ u sledované skupiny control, tak součin bude vycházet $0 * 0$, výsledek je tedy 0. V čase „před“ u treated skupiny je součin $0 * 1$, tedy výsledek je opět 0. V čase „po“ u skupiny control vychází součin $1 * 0$, takže 0. Konečně v případě treated skupiny v čase „po“ vychází $1 * 1$, tedy 1.

Po přehlednější zobrazení poslouží tabulka č. 11, ve které se nachází vstupní data pro provedení odhadu Běžnou Metodou Nejmenších Čtverců.

Tabulka č. 11: vstupní data pro odhad modelu

Země	Y	T	S	T*S
Bermudy	42,2	0	1	0
BVI	3 687,60	0	1	0
Guernsey	221,5	0	1	0
Jersey	1 893,50	0	1	0
Kajmany	233,5	0	1	0
Panama	529,30	0	1	0
Hongkong	59,50	0	1	0
Bermudy	42,2	1	1	1
BVI	4 197,5	1	1	1
Guernsey	248,5	1	1	1
Jersey	2 915,4	1	1	1
Kajmany	244,6	1	1	1
Panama	594,2	1	1	1
Hongkong	209,9	1	1	1
Mauricius	121,3	0	0	0
Belize	260,4	0	0	0
Gibraltar	368,7	0	0	0
Seychelská republiky	1 084,90	0	0	0
Mauricius	121,3	1	0	0
Belize	139,7	1	0	0
Gibraltar	355,4	1	0	0
Seychelská republiky	404,7	1	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat (ČNB[online], [cit. 13. 03. 2015])

Data lze pro odhadnutí upravit na vektor Y , který obsahuje i -té závislé proměnné v čase t . V matici X se nachází pravá strana rovnice, přesněji jednotkový vektor a exogenní proměnné T , S a $T * S$. Jako poslední pro odhad je potřeba vektor stochastických složek u_{it} . Odhad parametrů je proveden prostřednictvím Běžné Metody Nejmenších Čtverců (BMNČ). Samotný odhad je proveden pomocí ekonometrického programu Gretl, jehož výstup se nachází na následující stránce.

Obrázek č. 2: Výstup z ekonometrického programu Gretl

```

Model 1: OLS, za použití pozorování 1-22
Závisle proměnná: Y

      koeficient   směř. chyba   t-podíl   p-hodnota
-----
const      458,829      626,641      0,7322    0,4735
T          -203,547      886,205     -0,2297    0,8209
S           493,614      785,536      0,6284    0,5376
TS          458,580      1110,92      0,4128    0,6846

Střední hodnota závisle proměnné      817,0851
Sm. odchylka závisle proměnné        1219,756
Součet čtverců reziduí                 28272908
Sm. chyba regrese                       1253,283
Koeficient determinace                  0,095090
Adjustovaný koeficient determinace     -0,055729
F(3, 18)                                0,630491
P-hodnota (F)                          0,604768
Logaritmus věrohodnosti                 -185,9467
Akaikovo kritérium                      379,8935
Schwarzovo kritérium                    384,2577
Hannan-Quinnovo kritérium               380,9215
zde je poznámka o zkratkách statistik modelu

Pomine-li se konstanta, p-hodnota byla nejvyšší pro proměnnou 2 (T)

```

Zdroj: vlastní výpočty, Gretl ver. 4

Na základě provedené metody BMNČ, byly odhadnuty následující parametry:

- α nabývá hodnoty 458,829
- β je rovna -203,547
- γ se rovná hodnotě 493,614
- δ je rovna hodnotě 458,580

Výše odhadnuté hodnoty parametrů obecně určují směr a intenzitu změny endogenní proměnné v závislosti na změně exogenní proměnné. Například α , která je konstantou, udává výchozí hodnotu. Pokud budou všechny nezávislé proměnné rovny 0, tak hodnota Y se bude rovnat 458,829 za jinak nezměněných podmínek.

Následně budou odhadnuté hodnoty dosazeny do vymezené rovnice, za účelem získání podkladů pro grafické zobrazení vlivu dohod o výměně daňových informací na výši podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů .

Obecný ekonometrický model:

$$Y_{it} = \alpha * x_{0t} + \beta * T + \gamma * S + \delta * T * S + u_{it}$$

Ekonometrický model dosazený o odhadnutý parametry:

$$Y_{it} = 458,829 * x_{0t} - 203,547 * T + 493,614 * S + 458,580 * T * S + u_{it}$$

Výpočet výchozí hodnoty control skupiny v čase „před“

$$E(Y_{i0}; T = 0, S=0) = 458,829 * 1 - 203,547 * 0 + 493,614 * 0 + 458,580 * 0 * 0 + \\ + u_{it} = 458,829$$

Jedná se o hodnotu α , kterou lze interpretovat jako průměrnou výši podílů v českých společnostech v mil. Kč v roce „před“ u skupiny control.

Výpočet výchozí hodnoty treated skupiny v čase „před“

$$E(Y_{i0}; T = 0, S = 1) = 458,829 * 1 - 203,547 * 0 + 493,614 * 1 + 458,580 * 0 * 1 + \\ + u_{it} = 952,443$$

Zjednodušeně lze hodnotu získat, jako $\alpha + \gamma = 458,829 + 493,614 = 952,443$. Hodnota γ zde představuje rozdíl skupiny treated v čase „před“ oproti skupině control.

Výpočet hodnoty v čase „po“ u skupiny control

$$E(Y_{i1}; T=1, S=0) = 458,829 * 1 - 203,547 * 1 + 493,614 * 0 + 458,580 * 1 * 0 + \\ + u_{it} = 255,282$$

Výsledné číslo odpovídá součtu α a $\beta = 458,829 + (- 203,547)$. Jak je uvedeno výše, tak hodnota α je hodnotou control group v čase „před“. β podchycuje sklon, resp. trend, který vyplývá z hodnot „před“ a „po“. Výsledná hodnota určuje průměrnou výši podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů v mil. Kč ze států skupiny control v čase „po“.

Výpočet hodnoty v čase „před“ u skupiny treated

$$E(Y_{i1}; T = 1, S = 1) = 458,829 * 1 - 203,547 * 1 + 493,614 * 1 + 458,580 * 1 * 1 + \\ + u_{it} = 1207,476$$

Vypočtená hodnota se rovná $\alpha + \beta + \gamma + \delta$, neboť v tomto případě, jsou veškeré dummy proměnné rovny 1. Tento výsledek určuje hodnotu, která je dosažena v čase „po“ u treated skupiny.

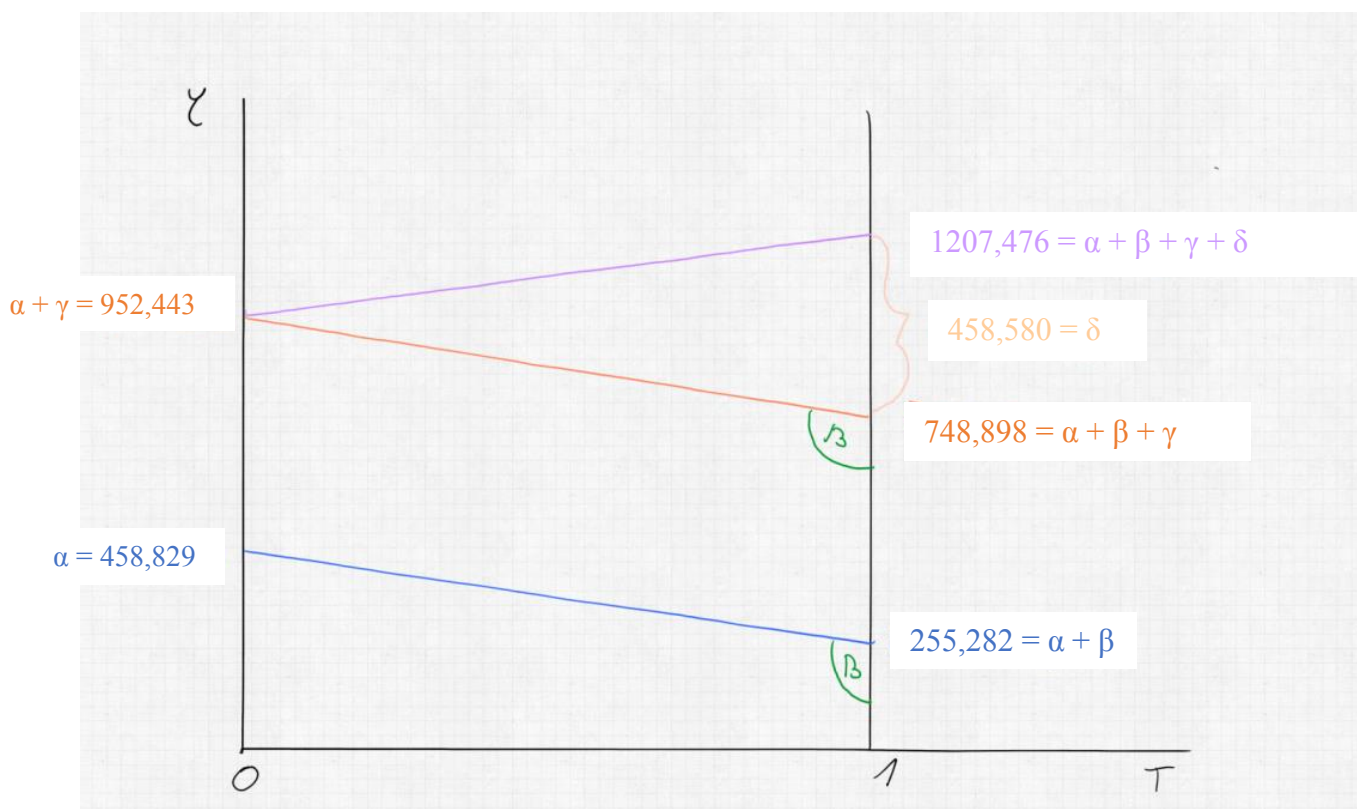
Výpočet difference

$$DD = [E(Y_{i1}; T = 1; S = 1) - E(Y_{i0}; T = 0; S = 1)] - [E(Y_{i1}; T = 1; S = 0) - \\ - E(Y_{i0}; T = 0; S = 0)] = (1207,476 - 952,443) - (255,282 - 458,829) = 458,58$$

Tento výsledek je jako $(\beta + \delta) - \delta$. Delta zde představuje u treated skupiny diferenci mezi hodnotou, kterou by Y_{it} nabývalo v případě, že by nedošlo k uzavření dohod o výměně daňových informací a mezi hodnotou, kterou Y_{it} nabývá v důsledku platnosti těchto dohod.

Pro přehlednější zobrazení výsledků, poslouží následující graf č. 3

Graf č. 3 : Model Difference in differences v grafickém zobrazení

Zdroj: vlastní zpracování na základě výsledků odhadu modelu (viz Obrázek č. 2)

Přímka modré barvy představuje skupinu control, jejíž hodnota v čase „před“ nabývá 458,829. Z důvodu neuzavření Dohod o výměně daňových informací, nebo jiných dokumentů upravujících daňovou výměnu informací, tato hodnota v čase „po“ klesla o β , tedy o 203,547 na hodnotu 255,282. Mezi obdobím „před“ a „po“ u skupiny control došlo v důsledku neuzavření Dohod o výměně daňových informací k poklesu podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů v průměru o 44,4 %.

Dále se na grafu nachází další dvě přímky, z nichž jedna je oranžová a druhá světle fialová. Obě dvě vychází ze stejné úrovně Y v období „před“. Obě dvě přímky značí skupinu treated, jen každá za jiných podmínek. Oranžová přímka vyznačuje skupinu treated za předpokladu, že v období „před“ ani „po“ nebyly uzavřeny s těmito státy Dohody o výměně daňových informací, popřípadě jiné dokumenty upravující výměnu daňových informací. V tom případě se jedná o stejný předpoklad, jako u přímky modré, tudíž má klesající charakter. Sklon oranžové křivky je dán stejně, jako u přímky modré. Sklon je definován β . Závislá proměnná Y u oranžové přímky nabývá hodnoty v čase „před“ 952,443 a v čase „po“ hodnoty 748,898. Z toho plyne, pokud by u skupiny treated v čase „po“ nebyly platné Dohody o výměně daňových informací, či SZDZ, tak se předpokládá průměrný pokles podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů o 21,4 %.

Světle fialová přímka má stejnou počáteční hodnotu spolu s přímku oranžovou. Je to dáno tím, že přímky mají stejný počáteční předpoklad v čase „před“. Jedná se tedy o skupinu treated, která nemá v období „před“ platnou žádnou Dohodu o výměně daňových informací. Přímky však nabývají rozdílností v období „po“, kde oranžová přímka má klesající charakter, kdežto světle fialová přímka má rostoucí charakter. Vysvětlovaná proměnná Y u světle fialové přímky nabývá hodnoty v čase „po“ 1207,476. V relativním vyjádření došlo u skupiny treated mezi obdobím „před“ a „po“, kdy v období „po“ již byly platné Dohody o výměně daňových informací a SZDZ mezi Českou republikou a státy spadající do skupiny treated, k nárůstu podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů o 26,8 %.

26,8 % není celkový efekt změny, který uzavření Dohod o výměně daňových informací a SZDZ přineslo. Tento efekt musí být vztažen k úrovni skupiny treated v období „po“, když by k uzavření Dohod nedošlo. Celkový efekt je vyznačen hodnotou δ . Pro vyčíslení celkového efektu se musí porovnat hodnoty 748,898 a 1207,476. Relativní

vyčíslení celkového efektu nabývá hodnoty difference 61,2 %. Interpretace efektu uzavřených Dohod o výměně daňových informací a SZDZ na podílech v českých společnostech držených investory ze států, které jsou obsaženy v treated skupině, je průměrný nárůst podílů o 61,2 %, oproti tomu, když by tyto Dohody nebo SZDZ s těmito státy v čase „po“ nebyly sjednány.

5. Výsledky a doporučení

Velice zajímavý údaj, který vychází z tabulky č. 3, je dlouhodobější pokles českých firem, jejichž vlastníci se nachází v Nizozemí, i když se zde vyskytuje největší počet firem. Nizozemí není úplně daňovým rájem, toho slova smyslu, avšak nabízí mnoho možností pro mezinárodní daňové plánování. Z velké části je Nizozemí využíváno zahraničními subjekty pro svojí správu dceřiných společností, protože Nizozemí disponuje jednou z nejširší nabídkou smluv o zamezení dvojího zdanění a také velice přívětivými sazbami, které se týkají zdanění dividend, kapitálových zisků, úroků a licenčních poplatků. Za určitých podmínek může dojít k eliminaci zdanění těchto příjmů.

Velkou konkurencí Nizozemí se stává Kypr, který svou pozici umocňuje členstvím v Evropské unii a také v Eurozóně. České společnosti s vlastníkem registrovaným na Kypru na rozdíl od Nizozemských rostou. Kypr patří mezi země s jednou z nejnižších daňových sazeb právnických osob v Evropské Unii. Daň zde čítá pouze 10%. Další možnost nárůstu zájmu o tuto daňově výhodnou jurisdikci je osvobození příjmů z dividend a prodejů podílů v dceřiných společnostích. A nakonec je zde zrušena srážková daň, takže se mohou např. vyplácet nezdaněné dividendy akcionářům přímo do offshore zemí. Na rozdíl od toho Česká republika tyto příjmy, plynoucí do Offshore zemí daní srážkovou daní 35 %.

V posledních letech dochází k velkému nárůstu českých společností s vlastníky registrovanými v Seychelské republice. Od roku 2011 došlo až k dvojnásobnému nárůstu (viz tabulka č. 3). Jak je zřejmé, tak zájem o tuto jurisdikci stále roste. V tomto případě se jedná o typickou offshore zemi. Tento zájem je umocněn několika faktory. Jedním z nich může být ten, že se Seychelskou republikou nemá Česká republika žádnou dohodu upravující výměnu daňových informací, dále se v této offshore jurisdikci mohou zakládat tzv. ICB společnosti (International Business Companies), což znamená, že společnosti s touto právní formou, za určitých podmínek neplatí žádnou daň z příjmu, nemusí vést účetnictví, podávat daňová přiznání, apod. Jedno z mála, co zde tato společnost platí, je roční paušální poplatek 100 USD. Seychely spolu s Panamou, jako jediní z offshore zemí, mohou vydat akcie na majitele. Všechny tyto přívětivé podmínky, pro zájemce o agresivní daňové plánování, jsou umocněny zcela neveřejným obchodním rejstříkem. V kombinaci s neexistencí dokumentů upravujících mezinárodní spolupráci s touto zemí, se aktivity v těchto daňových režimech stávají naprosto anonymními.

Podle grafu č. 1 lze zjistit, že zájem o daňové ráje stále roste. Počet českých společností, jejichž vlastníky je registrován v daňově preferenční jurisdikci, má rostoucí trend, i když za minulý rok se postupně zpomaluje. Jedná se za poslední roky o nejnižší přírůstek, avšak na druhou stranu majitelé těchto českých firem, kteří pochází z daňových rájů, investovali do základního kapitálu těchto podnikatelských subjektů o 7,4 % více než minulý rok 2013, přesněji cca 430 miliard korun. Pokud se tento relativní přírůstek investovaných prostředků porovná s podstatně nižším relativním přírůstkem společností mezi rokem 2013 a 3. kvartálem 2014, lze z toho usoudit, že došlo k značnému odlivu kapitálu z ČR do offshore jurisdikcí. Pravděpodobným úmyslem bylo daňově optimalizovat, což lze pozorovat např. na navýšení českých společností s vlastníky registrovanými na Seychelách, v Panamě, apod.

Zájem o anonymitu je dobře vyjádřen výsledky, které zobrazuje graf č. 2, přesněji modrá přímka, která značí skupinu zemí, kde v období „před“ ani „po“ nebyly platné žádné dokumenty upravující mezinárodní spolupráci. U těchto států došlo v průměru k nárůstu mezi sledovanými obdobími o 53,5 %. Podle provedeného modelu difference in differences na společnosti, jejichž vlastníky je registrován v daňovém ráji, je patrné, že uzavírání dokumentů upravujících mezinárodní spolupráci má smysl. Konečný efekt uzavřených Dohod o výměně daňových informací s daňovými ráji, je v průměru pokles o 42,8 % českých firem, jejichž vlastníci jsou registrováni právě v těchto daňových rájích oproti tomu, když by tyto Dohody nebyly sjednány.

Jak je z výsledků vidět, uzavírání dohod funguje výborně jako prevenční nástroj, který má odstrašit od agresivního daňového plánování. Na druhou stranu dochází k přesunu těchto společností do daňových rájů, se kterými nemá Česká republika sjednané Dohody o výměně daňových informací, jak je vidět z grafu č. 2.

Doporučením je, že by se Česká republika měla dále snažit navazovat mezinárodní spolupráci s dalšími daňovými ráji, i když to bude obtížné, protože od té doby, co se tyto země vymazaly z „black listu“ OECD, jejich součinnost při navazování daňové spolupráce postupně zamrzá.

Se současnými daňovými ráji, se kterými je uzavřena Dohoda o výměně daňových informací, by se měla v budoucnu rozšířit spolupráce. V dnešní době je výměna informací pouze na dožádání dožadujícího státu. V budoucnu se uvažuje v rámci TIEAs zavést také automatickou výměnu.

Jak je z výše uvedených tabulek č. 7 a 8 vidět, tak Nizozemí má dominantní postavení ve výši podílů v českých společnostech oproti ostatním státům. Ve sloupci základního kapitálu u Nizozemí je vidět meziroční pokles o 1,6 %. Na první pohled se to nemusí jevit jako vysoké číslo, ale v absolutní změně to je snížení o 5 682 500 000 Kč. Tento pokles se bezesporu odvíjí od klesajícího trendu českých společností s vlastníky, kteří jsou registrovani v Nizozemí, kdy ve stejném meziročním období došlo k poklesu těchto firem o 1,7 % (viz tabulka č. 3).

Kypr si stále udržuje rostoucí tendenci i u podílů v českých společnostech. Sice velikost meziročního nárůstu investic je 0,2 %, tedy cca 114,3 milionu Kč, ale v kombinaci nárůstu počtu českých firem s vlastníky registrovanými na Kypru, je zájem veliký, hlavně pro účely daňového plánování. To by se dalo demonstrovat na výši reinvestovaného zisku, který zaznamenal meziroční pokles o 21,7 %. Tato změna může naznačovat odliv prostředků ze zisku společností k přímému investorovi na Kypru, ze kterého tyto prostředky mohou dále pokračovat do daňových rájů. Přesun prostředků (např. dividend) z České republiky na Kypr by se řídil SZDZ mezi Českou republikou a Kyprem, kdy za splnění určitých podmínek je daňová povinnost nulová. Pokud jsou dále převáděny prostředky z Kypru do dalších daňově preferenčních jurisdikcí, se kterými Kypr nemá sjednány TIEAs, či jiné dokumenty upravující daňovou výměnu informací, je využito toho, že Kypr nemá srážkovou daň jako ČR (35 %). Dochází tedy k daňové optimalizaci a prostředky se dostanou ke skutečným vlastníkům v 100% výši.

Jak může být z dosažených výsledků zřejmé, uzavírání Dohod, popřípadě jiných dokumentů upravujících mezinárodní výměnu daňových informací, má rozhodně vliv na podíly v českých společnostech držených investory z daňových rájů, konkrétněji je efekt viditelný na investování do základního kapitálu firem. Tyto výsledky zachycují chování zahraničních společností, přímých investorů, které zobrazují veliký zájem těchto subjektů k daňovému plánování. Dle dosažených výsledků dochází k útlumu velikosti podílů v českých společnostech držených investory ze států, se kterými nemá ČR žádný dokument upravující daňovou výměnu informací, kdežto se státy se kterými jsou dohody platné, dochází naopak k znatelnému nárůstu v průměru o 61,2 %. Zahraniční investoři, kteří vlastní majetkový podíl ve společnostech v České republice, mají zájem při odlivu prostředků z českých společností do daňových rájů, odvést co nejnižší daň. Pokud by šly

prostředky napřímo do státu, se kterým nemá Česká republika dokument upravující daňovou výměnu informací, srazí se z prostředků srážková daň 35 %. Kdežto v případě, pokud je se státem sjednána TIEA, dojde ke sražení pouze 15 %. Většina nadnárodních společností proto daňově optimalizuje přes třetí země, prostřednictvím dceřiných společností, které mají založené např. na Kypru, ve kterém je nulová srážková daň.

Evropská Unie, OECD a jiné organizace se snaží bojovat proti daňově preferenčním jurisdikcím. Dle názoru autora je prvotní problém v nejednotné politice států Evropské Unie proti těmto daňově preferenčním jurisdikcím. Jedním z doporučení, pokud se chce dosáhnout efektivního výsledku, je jednotnost států v politice proti daňově preferenčním jurisdikcím a ne vybízet k agresivnímu daňovému plánování, jako má např. Kypr neexistencí srážkové daně. Investoři pomocí dceřiných společností v různých státech právě využívají řetězení výhod vyplývajících ze Smluv o zamezení dvojího zdanění, nebo jiných úmluv, plus případné vnitrostátní legislativy, aby se vyhnuli zdanění a ve finále zůstali v anonymitě, což může být jedním z rozhodujících faktorů pro výběr daňového ráje.

Dalším z autorova doporučení je nutnost novely Zákona o daních z příjmů. Mnohdy hodně stát trátí na dani úpravou daňových základů. Jedním z příkladů může být, když mateřská společnost v daňovém ráji poskytne bezúročný úvěr dceřiné společnosti v České republice. V zápětí je úvěr postoupen jinou společností z dalšího daňového ráje, se kterým ČR nemá dohodu o výměně daňových informací a tato společnost zavede úroky z tohoto úvěru. Prostředky následně plynou do daňového ráje a v České republice jsou úroky uplatňovány do nákladů firmy, tím pádem dochází ke snižování daňové povinnosti. Finanční správa nemá téměř žádnou šanci zjistit, kdo je skutečným vlastníkem úrokových příjmů, který by měl daň z přijatých úroků platit. Obvykle to bohužel bývá jeden a tentýž subjekt, nebo skupina kapitálově, či jinak propojených osob. Zde je velkým problémem neflexibilita a zdlouhavost změny zákona. Jedním z možných řešení by mohl být dodatek u uplatňování úroků do nákladů. V případě, kdy úroky plynou do jurisdikcí, se kterými nejsou sjednány bilaterální, či multilaterální úmluvy o výměně daňových informací, by byly tyto placené úroky nedaňovým nákladem a o jejich částku by se navyšoval základ daně. Bohužel by to na druhou stranu mohlo být považováno za diskriminaci, protože ne všechny tyto transakce mají charakter agresivního daňového plánování.

6. Závěr

Na základě zjištěných výsledků lze usoudit, že zájem o daňové ráje stále roste. Odpovídá tomu rostoucí počet českých společností, jejichž vlastníci jsou registrováni v daňově preferenčních jurisdikcích. Absolutní nárůst od roku 2013 do 3. kvartálu roku 2014 byl 67 společností. Největší počet českých společností má registrované vlastníky v Nizozemí, jež čítá k 3. kvartálu roku 2014 přesně 4222 společností. I když Nizozemí má největší počet společností, dochází k dlouhodobějšímu poklesu. Mezi rokem 2013 a 3. kvartálem 2014 došlo k poklesu o 3,3 %. Na druhou stranu české společnosti, které mají vlastníka registrovaného na Kypru, zažívají nárůst. Mezi rokem 2013 a 3. kvartálem 2014 došlo k nárůstu o 3,3 % společností. Kypr se tak stává velkou konkurencí pro Nizozemí, a to hlavně díky nabízeným zvýhodnění, které umožňují daňové plánování. První výhodou je, že Kypr má nejnižší daň z příjmu právnických osob v Evropské Unii, která je ve výši 10 %. Dále nabízí osvobození od daně z příjmu z dividend a prodejů podílů v dceřiných společnostech a hlavní výhodou, která je využívána k daňovému plánování je neexistence srážkové daně. Což znamená, že mohou být nezdaněné dividendy vypláceny do daňových rájů, se kterými nejsou sjednány žádné bilaterální a multilaterální úmluvy upravující výměnu daňových informací. Pro porovnání má zde Česká republika srážkovou daň 35 %.

Podle výsledků, které vyplývají z modelu difference in differences, tak uzavírání Dohod o výměně daňových informací má svůj smysl. U společností, se kterými Česká republika nemá platné Dohody o výměně daňových informací, či jiné dokumenty upravující mezinárodní spolupráci v oblasti daní, došlo mezi rokem 2012 a 3. kvartálem 2014 k průměrnému nárůstu firem o 53,5 %. U společností se kterými v čase „před“ Česká republika neměla platné Dohody o výměně daňových informací a za předpokladu, že by v čase „po“ nebyly nadále platné, došlo by k průměrnému nárůstu společností o 68 %. U těchto společností jsou ale v čase „po“ platné Dohody o výměně daňových informací a jejich platnost způsobila efekt průměrného poklesu o 42,8 %. Počet českých společností, jejichž vlastníci jsou registrováni ve státech, s nimiž má Česká republika platné Dohody, došlo k průměrnému poklesu o 42,8 %. Tento pokles naznačuje, že subjektům nejde pouze o daňovou optimalizaci, ale také o anonymitu, kterou uzavřením TIEAs, či jiných dokumentů upravujících výměnu daňových informací, ztrácí.

Dále podle dosažených výsledků je zřejmý vliv uzavíraných Dohod o výměně daňových informací na podíly v českých společnostech držených investory z daňových rájů. Mnoho společností z důvodu uchování anonymity vlastníků má mateřskou společnost v daňovém ráji a provádí daňové optimalizace skrz třetí země, prostřednictvím dceřiných společností. Z výsledků je vidět nárůst podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů po uzavření dohod, protože většina přímých investorů využije snížené srážkové daně při odvodu prostředků z České republiky. Efekt platnosti Dohod u skupiny států, se kterými vešly v platnost, je nárůst podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů o 61,2 %, oproti stavu, pokud by s těmito státy k uzavření dohod nedošlo.

U států, se kterými v čase „před“ ani „po“ nedošlo k uzavření Dohod o výměně daňových informací, nastal pokles podílů v českých společnostech držených investory z daňových rájů o 44,4 %. Lze se domnívat, že došlo k přesunu podílů do států, se kterými jsou sjednané bilaterální či multilaterální dohody upravující výměnu daňových informací, a to z důvodu daňového plánování.

Doporučením autora je držet jednotnou daňovou politiku proti daňově preferenčním státům a prostřednictvím daňové konkurence neumožňovat subjektům agresivní daňové plánování. V případě, že jeden stát zavede opatření proti odlivu prostředků vyprodukovaných na jeho území, např. srážkovou daní, jednoduše dojde k přesunu kapitálu do zemí, které umožní daňově optimalizovat, jako je např. Kypr.

Dalším z autorova doporučení je nutnost novely Zákona o daních z příjmů. Protože stát mnohdy hodně trátí na dani úpravou daňových základů. Kdy jedním z možných řešení by mohl být dodatek u uplatňování úroků do nákladů. V případě, kdy úroky plynou do jurisdikcí, se kterými nejsou sjednány bilaterální, či multilaterální úmluvy o výměně daňových informací, by byly tyto placené úroky nedaňovým nákladem a o jejich částku by se navyšoval základ daně. Bohužel by to na druhou stranu mohlo být považováno za diskriminaci, protože ne všechny tyto transakce mají charakter agresivního daňového plánování.

7. Zdroje

V této kapitole se nachází přehled knižních a internetových zdrojů

Knižní zdroje

- Dvořáček, J. a kol.: *Společné a nadnárodní podniky*. Oeconomica. Praha 2006. ISBN 80-245-1029-4
- KRISTOFFERSSON, LANG, PISTONE, SCHUCH a spol.: *Tax Secrecy and Tax Transparency part 1*, PL Academic Research, 2013, ISBN: 978-3-631-62746-4
- KRISTOFFERSSON, LANG, PISTONE, SCHUCH a spol.: *Tax Secrecy and Tax Transparency part 2*, PL Academic Research, 2013, ISBN: 978-3-631-62746-4
- LANG, Michael: *Introduction to the Law of Double Taxation Conventions*, Linde, Wien 2010, ISBN: 978-3-7073-1714-5
- LANG, PISTONE, SCHUCH, STARINGER a spol.: *Introduction to European Tax Law on Direct Taxation*, 2. vydání, Linde, Wien 2010, ISBN: 978-3-7073-1764-0
- PETROVIČ Pavel a kol.: *Encyklopedie mezinárodního daňového plánování*, 432 s., Praha 2004, Newsletter, ISBN: 80-86394-81-6
- SOJKA, Vlastimil. *Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. 355 s. Daňová řada. ISBN 978-80-7478-035-6.
- Teather, R. 2005. *The benefits of tax competition*. Londýn : Institute of Economic Affairs, 2005, ISBN: 0-255-36569-1

- TVRDOŇ, Jiří.: *Ekonometrie*, 5. vydání, Praha, Česká zemědělská univerzita v Praze, 2013, 228 s., ISBN 978-80-213-0813-0

Internetové zdroje

- Bisnode, Ochlazuje zájem o daňové ráje?, [online], [publik. 13. 10. 2014.], [cit. 25. 02. 2015.], dostupné z:< <http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/ochlazuje-zajem-o-danove-raje/>>
- CNB, *Přímé zahraniční investice, výroční zpráva*, [online], [cit. 30. 12. 2014], dostupné z:< https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/PZI_2012_CZ.pdf>
- CNB, Přímé zahraniční investice, [online], [cit. 13. 03. 2014], dostupné z:< https://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/pzi/>
- Ernst & Young, *GAAR rising*, [online], [cit. 16.02.2015], citováno z:< [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/GAA_rising/\\$FILE/GAAR_rising_1%20Feb_2013.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/GAA_rising/$FILE/GAAR_rising_1%20Feb_2013.pdf)>
- Finanční správa: *Směrnice Rady č. 2011/16/EU o správné spolupráci v oblasti daní, platná od 1. 1. 2013*; [online]; dostupné z:< http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/2011SmerniceRady2011_16_CS.pdf>
- Fulsoft, *Zákon České národní rady o daních z příjmů, ve znění účinném k 1. 1. 2015*; [online], dostupně z:<http://www.fulsoft.cz/33/586-1992-sb-zakon-ceske-narodni-rady-o-danich-z-prijmu-ve-zneni-ucinnem-k-1-1-2015-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTpxqq2mQWBz6aAOlgqnZWXICD-vMUnwPlw/?query=586%2F1992%20Sb&serp=1>

- Fulsoft: Zákon 164/2013 Sb., *Zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění účinném k 1. 1. 2014*; [online]; dostupné z:< http://www.fulsoft.cz/33/164-2013-sb-zakon-o-mezinarodni-spolupraci-pri-sprave-dani-a-o-zmene-dalsich-souvisejicich-zakonu-ve-zneni-ucinnem-k-1-1-2014-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTs2j6SxxLnfDy_8ebOMb0bMCD-vMUnwPlw/?query=Z%E1kon%20%E8.%20164%2F2013%2C%20Sb&serp=1>

- Fulsoft: 32/1994 Sb., *Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů a majetku*, [online], dostupné z:< http://www.fulsoft.cz/33/32-1994-sb-sdeleni-ministerstva-zahranicnich-veci-o-sjednani-smlouvy-mezi-ceskou-republikou-a-spojenymi-staty-americkymi-o-zamezeni-dvojeho-zdaneni-a-zabraneni-danovemu-uniku-v-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTkuv7K9U4qDhZ0IoGopr3n8CD-vMUnwPlw/?query=p%F8edpis%20%E8.%2032%2F1994&serp=1>

- Nber, *Difference in differences estimation*, [online], dostupné z:< https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&uact=8&ved=0CEEQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.nber.org%2FWNE%2Flect_10_diffindiffs.pdf&ei=TDkHVdWJBIHgyQOxkYHgDA&usg=AFQjCNGiFLScPJqhsC9Qr2cuzSnrvL_Kyg&sig2=zM95M8EL6pR23lSc4HHsfQ&bvm=bv.88198703,d.bGQ>

- MFCR, *Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění - 2014* . [online]. dostupný z [www:<http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2014/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-16899>](http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv/2014/prehled-platnych-smluv-ceske-republiky-o-16899)

- MFCR, *Přehled platných dohod České republiky o výměně informací v daňových záležitostech*, [online], dostupné z:< <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/mezinarodni-vymena-info-v-danove-oblasti/platne-smlouvy>>

- MFCD, *Základní informace – české a anglické znění Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech včetně interpretativního prohlášení*, [online], [cit. 30. 12. 2014], dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/mezinarodni-vymena-info-v-danove-oblasti/umluva-o-vzajemne-spravni-pomoci-v-danov>>

- OECD, *Harmful tax competition* [online], [cit. 30. 12. 2014], dostupné z:< <http://www.oecd.org/tax/transparency/44430243.pdf>>

- OECD - *ilibrary*, [online], [cit. 30. 12. 2014], dostupné z:< <http://www.oecd-ilibrary.org/sites/factbook-2013-en/04/02/01/index.html?itemId=/content/chapter/factbook-2013-34-en>>

- Sagit: *Sdělení čj. 251/122 867/2000 k problematice pojmu „místo vedení“ a „skutečný vlastník“*. Finanční zpravodaj, 2001, č. 1, [online], dostupné z:< <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=fz01013&cd=78&typ=r>>

- Taxhavensguide: *list of tax havens*; [online]. [cit. 28. 12. 2014.] dostupný z:< www.taxhavensguide.com/list-of-tax-havens.php>

- Taxhavensguide: *Tax engineering* [online], [cit. 16.02.2015]), dostupný z:< www.taxhavensguide.com/tax-engineering.php>

- Taxjusticenetwork, *Identifying Tax Havens*, [online], [cit. 30. 12. 2014], dostupné z:< http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Identifying_Tax_Havens_Jul_07.pdf>

- WKONLINE, Doc. Ing. Danuše Nerudová, Ph.D., *Smlouvy o zamezení dvojího zdanění v Evropě a ve světě*, [online], [publik. 08. 06. 2008.], [cit. 28. 12. 2014.], dostupné z:<<http://www.wkonline.cz/ao/cs/dokument/nahled-dokumentu/?doc=d3724v5055p1&query=ne%C4%8Dlenny+%24index%3D85&product=10&docno=1>>